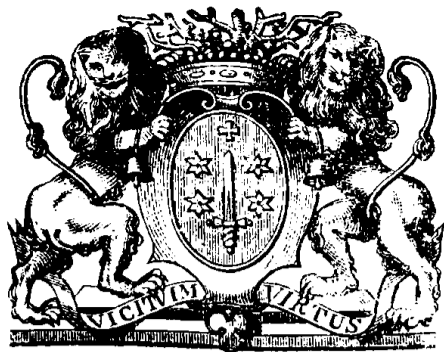

Opregte

HAARLEMSCHE

van

Donderdagsche
C O U R A N T

16 Julij.

[Bij N°. 165 dezer Courant behoort een Vervolg.]

FRANKFORT, 14 Julij.

De herderlijke brief van den bisschop van Trente, dezelfde, waarover bij de jongste debatten in de oostenrijksche Tweede Kamer door sommige leden met afkeuring gesproken is, schijnt ook aan de oostenrijksche bewindslieden mishaagd te hebben. Althans, de procureur-generaal *Hasselwanger*, te Innsbruck, is door den minister van Justitie uitgenodigd geworden om aan dat departement verslag te doen van hetgeen door hem, ten aanzien van het zooveel opzien barend schrijven des aartsbisschops, verrigt is.

— De voornamere reden, dat de te Weenen te houden internationale tentoonstelling plaats zal hebben in 1866, en niet in 1855, schijnt te zijn, dat de oostenrijksche industrielen den meest mogelijken tijd verlangen om voor deze gewichtige gelegenheid alles behoorlijk in gereedheid te brengen. Ook hoopt men, dat de jongste verfraaijingen der hoofdstad in 1866 ver genoeg zullen gevorderd zijn om aan de vreemdelingen een denkbeeld te geven van hetgeen Weenen daarbij gewonnen heeft. Overigens is het te voorzien, dat de Weener tentoonstelling den bezoekers een veel grooter en rijker voorraad van artikelen uit het Oosten aanbieden zal, dan vroeger het geval is kunnen zijn, het zij te Parijs, het zij te Londen.

— De Weener *Presse* behelst tijdingen uit Warschau, waarin gesproken wordt van de tegenwoordige positie van den Grootvorst *Konstantijn*. Het lot van dien Vorst wordt voorgesteld als ten hoogste beklagenswaardig. Gewantrouwd door zijne voormalige vrienden en bondgenooten, de leden der oud-russische partij te Petersburg, is hij tevens van den kant der poolsche revolutionairen het voorwerp van een doodelijken haat. Wil hij op den openbaren weg niet vermoord worden, dan moet hij zich opsluiten binnen de muren van zijn paleis; en zelfs daar, gelijk gebleken is uit meer dan eene poging om hem te vergiftigen, is zijn leven niet veilig.

De politie te Warschau is, door het uitloven van een prijs van 3000 zilv. r., op het spoor gekomen van de geheime drukkerij, waarvan de Nationale Regering zich bedient voor de verspreiding van hare bevelen en hare vlugschriften. Deze ontdekking heeft echter weinig gebaat. Toen de geregtsdienaars binnendrongen in de huu aangeduide vertrekken (een schoenmakerswinkel, op de derde verdieping van een huis in eene afgelegen straat) waren al de werklieden reeds heimelijk gevlugt. Een drukkersgezel, die ter wille van de hooge belooning tijd en plaats aan de politie verraden had, schijnt op zijne beurt verklapt te zijn geworden. Althans, in een kast of kist, in een hoek van een der doorzochte vertrekken, vond men zijn lijk. Hij was op gewelddadige wijze verworpd geworden, en aan zijne kleederen was het vonnis der Nationale Regering vastgehecht, waarbij, met vermelding van zijne misdaad, de straf des doods over hem uitgesproken werd.

De verklaring der Nationale Regering, waarbij zij weigert, zich te onderwerpen aan de door Frankrijk, Engeland en Oostenrijk aan Rusland gestelde voorwaarden, behalve andere moeilijkheden, ook deze, dat Warschau thans bezwaarlijk de plaats kan zijn, waar de Conferentie of het Congres der mogenheden zal kunnen gehouden worden. Misschien zal nu Brussel daartoe worden uitgekozen; indien namelijk, gelijk hoogst waarschijnlijk is, Rusland er in toestemt om de poolsche kwestie door eene dusdanige Conferentie in behandeling te laten nemen.

Volgens de laatste berigten omtrent den poolschen opstand, zou de Nationale Regering zich gewend hebben tot de Kabinetten van Londen en Parijs, met de vertrouwelijke vraag: „Op welke wijze de eventuele tijding van het innemen van Warschau door de opstandelingen, en van het bekleeden van Prins *Ladislav Czartoryski* met de koninklijke waardigheid, door Engeland en Frankrijk zou opgenomen worden, en welken invloed deze gebeurtenissen zouden uitoefenen op de houding der mogendheden tegenover Polen?”

Het blijkt uit alles, dat de leiders van den opstand in Polen, hoewel niemand tot hiertoe hunnen zetel heeft weten te ontdekken, bij voortdurend eene geheimzinnige, doch daarom niet minder geduchte veerkracht ten toon spreiden. Ook omtrent de algemeene wijze van oorlogvoeren zijn thans door de Nationale Regering nieuwe bevelen uitgevaardigd. Vroeger hadden de onderscheidene guerilla-benden in last om zoo veel mogelijk verdedigenderwijze te werk te gaan en, bij het naderen der russische troepen, telkens achter uit te deinzen en zich in bosschen en andere moeilijk te naderen plaatsen terugtrekken. Thans daarentegen, nu het cijfer der russische legermacht in Polen tot eene zoo aanmerkelijke hoogte geklommen is (men spreekt van 125,000 man), hebben die benden bevel ontvangen om, door de kleine en telkens herhaalde aanvallen, den vijand zoo veel mogelijk afbreuk te doen. De ondervinding heeft namelijk geleerd, dat het stelselmatig terugtrekken der insurgenten aan de Russen al te zeer gelegenheid verschafte om hunne krachten te verzamelen en zelf het voor den strijd meest geschikte terrein te kiezen.

De kameraden van den in den strijd tegen Rusland, aan het hoofd van eene afdeeling insurgenten, gesneuvelden kolonel *Nullo*, den vriend van *Garibaldi*, zijn, voor zoo ver zij bij het omkomen van hunnen aanvoerder aan de Russen levend in handen gevallen zijn, veroordeeld geworden tot deportatie naar Siberie. Onder deze veroordeelden bevindt zich een aantal italiaansche jongelieden van goeden huize, en luidens berigten uit Turin, heerscht er onder hunne families niet weinig verslagenheid over het lot, dat hun beschoren is. De italiaansche minister

Visconti-Venosta zal doen hetgeen in zijn vermogen is om voor deze jongelieden verzachting van straf te bekomen; doch aangezien de veroordeeling tot deportatie hun door den russischen krijgsvaad reeds aangerekend is geworden als een gunstbewijs, is het niet reeds waarschijnlijk, dat de minister slagen zal.

De half-officiële pruisische bladen houden zich onledig met het widerspreken van de in omloop gebrachte geruchten, aangaande de tusschen den Koning en den Kroonprins bestaande oneenigheid. De brieven, die tusschen den Prins en zijnen vader zouden gewisseld zijn, en waarvan sommige dagbladen uittreksels medegedeeld hebben, worden door de *Kreuz-Zeitung* voor onecht gehouden. Laatstgenoemd blad heet het openbaar maken van die fragmenten „de schurkenstreek van eene onpruisische klik.” In de oud-liberale *Berliner Allgemeine Zeitung* leest men een brief van den predikant *Schiffmann*, te Stettin, waarin deze verklaart, dat hij wel door den Kroonprins vereerd geworden is met een bijzonder onderhoud, en dat hem ook wel bij die gelegenheid de vrijzinnige sympathien van den Prins gebleken zijn, maar dat hetgeen de *Süddeutsche Zeitung*, aangaande hem en zijn gesprek met den Prins, overigens verhaald heeft, voor een deel onwaar, en voor een ander deel zeer overdreven voorgesteld is.

De pruisische minister van Eeredienst, de heer *von Mühlner*, heeft aan den academischen Senaat van Berlijn [gelijk reeds in een telegram medegedeeld is] kennis gegeven, dat hij, en hij alleen, het regt heeft om leeraren en hoogleeraren disciplinair te straffen. Deze kennisgeving heeft betrekking op eene aan den hoogleeraar *von Holtzendorff* door den minister, den 18^{den} Junij gegeven berisping, waartegen de academische Senaat, den 8sten Julij, onder den eenen of anderen vorm in verzet gekomen is. De genoemde hoogleeraar had zich namelijk veroorloofd om, nadat de Koning reeds op alle klagten van het Huis der Afgevaardigden naar behooren geantwoord had, nogmaals in het openbaar terugtekomen op het parlementaire adres, waarin die klagten vervat geweest waren en de verdediging van dat adres op zich te nemen. De minister is van oordeel, dat dit gedrag onverenigbaar moet geacht worden met den door hoogleeraren afgelegden eed en met de onderdanigheid, waartoe zij zich bij het zweren van dien eed verbinden.

PARIS, 13 Julij.

De fransche ambassadeur aan het Hof van Rome, de heer *de la Tour d'Auvergne*, welke zijne standplaats met verlof verlaat, wordt eerlang hier verwacht, en zal zich dadelijk naar Vichy begeven. De heer *Baude* zal te Rome met de belangen der fransche ambassade belast blijven, en daardoor zullen de ontwerpen der reactionairen op geueerhande wijze bevorderd worden. Reeds zijn, op last der fransche Regering, eenige personen, die bij het italiaansche bestuur zeer slecht stonden aangeschreven, van daar verwijderd, en andere, gelijk *Tristany* en dergelijke, door fransche gensdarmes gearresteerd. Men vindt lieden, die zich voorstellen, dat eerlang van eenige wijziging in de betrekkingen van Frankrijk tot het Hof van Rome, in het belang van het vereenigd Italie, zal blijken.

— Het antwoord van Rusland wordt steeds met kalme te gemoet gezien. De russische Regering zal veel toegeven, maar of zij al dadelijk zal kunnen besluiten om de oplossing van het poolsche vraagstuk aan het oordeel eener Conferentie te onderwerpen, zal te bezien staan. Een enkel punt kan bezwaar opleveren, te weten, het tot stand brengen van een wapenstilstand, welke hier te lande als mogelijk, wenschelijk en als allezins noodzakelijk wordt voorgesteld. Naar luid van het hoofdorgaan van de partij der clericalen, is dit juist het voornaamste punt, ten aanzien van 't welk moet worden toegegeven, en zal Rusland geenszins daartoe kunnen besluiten, ten einde de middelen, die het thans bezit om den opstand te onderdrukken, niet krachteloos te maken. Zoo lang men derhalve dezerzijds op een wapenstilstand blijft aandringen, en Rusland daartoe niet kan medewerken, heeft men, volgens het bedoelde hoofdorgaan, nog niets in 't belang van Polen gewonnen.

— Vrij algemeen wordt verzekerd, dat, ofschoon het berigt van het afzenden van eene min of meer talrijke fransche krijgsmagt naar Madagascar van de zijde der Regering als voorbarig is voorgedragen, er ernstig aan dergelijke afzending wordt gedacht, en dat te Toulon reeds bevelen zijn ontvangen om de middelen in gereedheid te brengen, welke gevorderd zouden worden om een corps van 4000 man landingstroepen derwaarts overteschepen.

In Cherbourg houdt men zich steeds overtuigd, dat bij gelegenheid van het bezoek des Keizers in die haven, aldaar ook italiaansche oorlogschepen zullen verschijnen.

— Met verlangen ziet men nadere tijding uit Mexico te gemoet. In de diplomatieke kringen wordt verzekerd, dat de Franschen zich vooreerst met het bezetten der hoofdstad en het verzekeren van de gemeenschap met Vera-Cruz zullen vergenoegen, in afwachting van de te nemen maatregelen, ten einde eene vergadering van personen bijeen te brengen, die geacht kunnen worden de mexicaansche bevolking te vertegenwoordigen, en die alsdan zou kunnen worden geraadpleegd over de voor het vervolg vast te stellen orde van zaken. Mogt het *Juarez* gelukken, zich nog elders te vestigen, en aldaar de middelen te vereenigen, die zouden kunnen strekken om dergelijk ontwerp te belemmeren, of te vrijdelen, dan zou de bevelhebber der fransche strijdkrachten het aan de Mexicanen moeten overlaten, die het fransche leger zijn gevolgd om dit opperhoofd te bevechten en onschadelijk te maken, onder belofte van bijstand, indien dit noodig mogt worden bevonden. Met geene mindere belangstelling ziet men latere berig-

ten uit Nieuw-York te gemoet dan van den 1sten dezer maand. Deskundigen vermeenen, dat de bevelhebber der Geconfedereerden, de generaal *Lee*, zich zeer sterk heeft moeten gevoelen om den door hem beraamden inval in Pennsylvania te durven ondernemen, of dat hij eene uiterste poging heeft willen aanwenden om een einde aan den strijd te maken. Hoe de zaak in Washington is opgenomen, is hier niet bekend. Baltimore en Philadelphia worden beide bedreigd. In de eerste dezer plaatsen vindt men een groot deel der bevolking, die de Geconfedereerden met blijdschap zouden ontvangen. In Philadelphia daarentegen heerscht schrik en verslagenheid, en tracht men reeds geld en kostbaarheden noordwaarts in veiligheid te brengen, en in Nieuw-York heerschte, volgens de genoemde berigten, eene inderdaad onverklaarbare kalmte, of liever onverschilligheid.

— De schrijvers van het *Journal des Débats* zijn hoogelijk ingenomen met den door den minister *Duruy* in 't leven geroepen maatregel, volgens welken geen hoogleeraar of onderwijzer van den hoogsten rang van zijne betrekking kan worden ontzet, dan na zich in eene commissie van negen personen, waarvan vijf ter benoeming van den Raad van onderwijs, onder voorzitting van den minister, te hebben verantwoord. Men erkent, dat de minister, dat is de Regering, geenszins aan het oordeel dezer commissie, of van hare meerderheid gebonden is, doch men vermeent, dat het onderwijzend personeel van den hoogsten rang op deze wijze voorshands tegen bepaald ouregt is gewaarborgd.

— De heer *Fould* is naar Vichy geroepen om door den Keizer over de aanstaande begroting te worden geraadpleegd. De nieuwe elementen, welke in de Wetgeving zijn gekomen, maken het meer dan ooit noodig om aanvankelijk de meest mogelijke spaarzaamheid in acht te nemen.

PARIS, 14 Julij.

De poolsche uitgewekenen hier ter stede zijn niet uit het veld geslagen door den afloop der gisteren avond in het engelsche Parlement gevoerde debatten. Zij gelooven, dat Engeland, medegesleept door de magt der omstandigheden, binnen het jaar genoodzaakt zal zijn om aan Rusland den oorlog te verklaren. Overigens zijn hier weder de meest tegenstrijdige berigten in omloop omtrent sommige voordeelen, laatstelijk door de poolsche insurgenten in Galicie en Volhynie op de Russen behaald.

Ter beurze hield men zich heden overtuigd, dat de door Oostenrijk, Frankrijk en Engeland gedane voorstellen, door Rusland zullen aangenomen worden.

Hier ter stede woonachtige Mexicanen hebben uit hun vaderland brieven ontvangen, waarin voorkomt, dat er eerlang eene deputatie van mexicaansche notabelen naar Europa vertrekken zal, ten einde Keizer *Napoleon* dank te zeggen voor zijne krachtige tusschenkomst en om, ten behoeve van Mexico's wedergeboorte, het patronaat van Frankrijk te vragen.

— De Keizer heeft aan den Onder-Koning van Egypte, *Ismaël-bassa*, een brief geschreven, om hem dank te betuigen voor de vorstelijke wijze, waarop Prins en Prinses *Napoleon* door hem ontvangen geworden zijn.

— Gisteren hebben de drie beschermende mogendheden te Londen het tractaat geteekend, waarbij de Prins van Denemarken erkend wordt als Koning van Griekenland, onder den naam van *George I*. De jongste onlusten te Athene hebben derhalve geene verandering gebracht in het eenmaal genomen besluit van den Vorst.

— De fransche consul te Genua is, toen hij aan de italiaansche politie verlof gaf om eenige misdadigers aan boord van eene fransche pakketboot in verzekerde bewaring te nemen, zijne bevoegdheid te buiten gegaan. Er bestaat namelijk eene bepaling, waarbij aan de schepen der *Messageries Impériales*, waartoe ook de bewuste Genuesche pakket-boot behoort, dezelfde regten en vrijheden toegekend worden als aan fransche oorlogschepen. Alleen de hooge fransche Regering zelve mag verlof geven om arrestatiën te bewerkstelligen aan boord van de vaartuigen der *Messageries*.

LONDEN, 13 Julij.

Te Petersburg is dezer dagen een vlugschrift uitgegeven, hetwelk, ook blijkens den titel, ten doel heeft om de bevolking van Engeland omtrent de poolsche zaak intelichten. Ons ministerieel avondblad vestigt heden de aandacht op dit geschrift, hetwelk van eene bevoegde hand afkomstig schijnt te wezen en in een bezadigden toon is opgesteld, doch geeft daarbij te keunen, dat het door den russischen schrijver geenszins overtuigd is geworden, dat Polen door het russische gouvernement behandeld is zoo als volgens het tractaat van 1815 behoorde. „Dat de boeren in de westelijke provincien van Rusland (die een deel van het voormalige koninkrijk Polen uitmaakten) zeer vijandig gezind zijn tegen de poolsche aristocratie, was ons — zegt het ministerieel orgaan — bekend. Evenmin is het voor ons iets nieuws, dat Keizer *Alexander* in Rusland eene edele staatkunde gevolgd is, en dat hij vrijzinniger denkbeelden omtrent het bestuur van Polen koesterde dan zijn despotieke vader. Maar daarentegen blijft het eene waarheid, dat de Keizer de bepalingen der Weener tractaten ten aanzien van Polen niet is nagekomen. De uiterst willekeurige wijze, waarop in 't begin van dit jaar manschappen voor het leger in Polen zijn opgeligt, brengt de opregtheid van 's Keizers liberale betuigingen maar al te zeer in verdenking. Die schandelijke daad was de naaste aanleiding tot den opstand, en de Keizer wordt van de verantwoordelijkheid van die daad niet ontheven door de omstandigheid, dat zij het werk van een Pool, graaf *Wielopolski*, geweest is. De Keizer, die twee malen de onderteekening van het besluit,

waarbij de bedoelde ligting van rekruten bevolen werd, heeft geweigerd, had bij die weigering moeten volharden. Indien hij dit gedaan, en graaf *Wielopolski* weggezonden had, zou hij aan Polen en aan Europa eene groote dienst bewezen, en zich zelve onberekenbaar veel bevoordeeld hebben; dan zou Polen nu niet in opstand zijn, en er zou thans geene ingewikkelde, hoogst bedenkelijke europesche kwestie bestaan, die aanleiding geeft tot gevaarlijke onderhandelingen en maar te ruim spel laat aan degenen, die van algemeene woelingen en politieke rampen voor zich zelve partij zoeken te trekken.

„De poolsche kwestie (dus vervolgt o. a. het orgaan van ons gouvernement) is nu eene kwestie van grooten omvang geworden, en welken uitslag zij hebben zal, is hoogst onzeker. — Zij is thans het onderwerp van gewichtige beraadslagingen in de raadsvergaderingen van Europa, en wij wachten het antwoord van het Kabinet van St. Petersburg op de voorstellen der drie mogendheden af. Die voorstellen zijn niet onredelijk; zij zijn op tractaten gegrond. Zij betreffen alleen dat gedeelte van het oude Polen, 't welk Rusland uit kracht van tractaats-bepalingen bezit, en niet, zoo als de westelijke provincies van Rusland, ten gevolge van verovering. In die voorstellen wordt niets meer verlangd dan hetgeen de wet vordert, en veel minder dan hetgeen Keizer *Alexander* eens heeft toegestaan. — Indien de Russen, zoo als de schrijver van het bovenbedoelde geschrift beweert, geene willekeurige magt in Polen wenschen te zien, omdat zij, als zij in Polen bestaat, op Rusland zou terugwerken, en indien Rusland inderdaad, zoo als diezelfde schrijver verzekert, de autonomie, de burgerlijke en de godsdienstige vrijheid van Polen even vurig als Engeland of eenige andere mogendheid van Europa wenscht, dan heeft het russische gouvernement nu de gelegenheid om aan dien wensch te voldoen door de voorstellen der drie mogendheden aantemen en de verlangde bepalingen getrouwelijk natekomen.

„Eene Conferentie levert ongetwijfeld eenig gevaar op, vooral, indien men dezelve liet afwijken van de in geschil zijnde zaken; maar de geoeffende staatslieden, welke het houden eener Conferentie hebben voorgeslagen, zullen de discussien binnen de grens der zes punten weten te houden, en pogingen om op gevaarlijken grond overstapen te vrijdelven.

„Rusland heeft nu de gelegenheid om te toonen, dat het niet onverschillig is ten aanzien van het oordeel van Europa, dat het in 't vervolg de bepalingen van plechtig gesloten tractaten ten opzichte van Polen zal nakomen, en dat de hervormingen, waarop het boogt, zich niet tot het gebied van „den Keizer aller Russen” bepalen, maar zich ook tot de landen van „den Koning van Polen” uitstrekken.”

— De beurs bleef heden, bij weinig handel, op de vorige hoogte.

BRUSSEL, 13 Julij.

De afkoop van den Schelde-tol wordt in de meeste fransche dagbladen als eene groote weldaad voor België aange-merkt. Reeds na het jaar 1830 zijn van de zijde van Frankrijk en Engeland telkens ernstige pogingen aangewend om de vaart op de Schelde van alle banden te ontheffen, doch hebben deze pogingen, in 't belang van Nederland, geen bijval bij de andere mogendheden gevonden, zoodat België zich in 1839, gedrongen om een einde te maken aan de voortdurende spanning, dien tol had moeten laten welgevallen. De vrijheid van de vaart op de Schelde was derhalve van dien tijd af voorwaardelijk verzekerd, maar thans, naar het oordeel der fransche publicisten, onbepaald en onder den waarborg van de voornaamste mogendheden, erkend.

De gemeenteraad van Antwerpen schijnt de waarde van deze weldaad nog niet te willen erkennen. Deze vergadering is door de Kamer van Koophandel uitgenoodigd om deel te nemen aan het feest, 't welk door dezelve, ter viering van deze heugelijke gebeurtenis, zal worden gegeven. Zij heeft dit in korte bewoordingen geweigerd, en daarbij te kennen gegeven, dat de toestand, in welchen die stad door de Regering was gebracht, haar niet veroorloofde om aan feesten deel te nemen, en wel inzonderheid, vermits aan het octrooi tot den afkoop van den tol, eene afschaffing van het tonnengeld en eene vermindering van het loodsgeld was verbonden.

's GRAVENHAGE, 15 Julij.

Bij besluit van 6 Julij, heeft Z. M. tot ridder der orde van den Nederl. Leeuw benoemd de heeren *F. W. H. van Opstall* en *G. van Dienen*, ingenieurs van den waterstaat. — Bij 's Konings besluiten van 14 Julij, is bij het depart. van Binnenl. Zaken benoemd tot commies *J. Margadant*, thans adj.-commies, — en tot burgemeester der gemeente 't Zandt *H. F. Deel*.

— Bij Z. M. besluit van 8 Julij is de zilveren medaille voor menschlievend hulpbetoon toegekend aan:

Schoonhoven, wachmeester, brigade-comm. der marechaussee te Vaals, wegens het redden eener vrouw uit de vlammen bij den brand van het gesticht Blumenthal op den 7den Mei 1862; — *W. Knepper* te Vaals, wegens betoonden moed en ijver bij het blusschen van verschillende branden, laatstelijk bij den brand van het gesticht Blumenthal op den 7den Mei 1862; — *A. Beid* te Chloggia bij Venetie, wegens het redden der bemanning van het nederl. schoonschip *Hervifoen*, aldaar op 15 Febr. 1862 verongelukt; — *P. Daverman*, agent van politie en brugwachter te Rotterdam, wegens het redden op verschillende tijden van personen uit het water; — *F. Perez*, voerende het vaartuig *Raimunda* van Torreveija, wegens het redden der bemanning van het nederl. koopvaardij-schip *Jonge Walraven*, op 28 September 1862 bij kaap Gata verongelukt; — *G. J. van Beusekom*, matroos 1ste kl. op het schroefstoomschip *Reimer Claeszen*, wegens het redden van menschen op verschillende tijden; — *A. Kuystermans* te Standaardbuiten wegens het redden van menschen op verschillende tijden; — *m^r. R. J. W. C. de Nerée tot Babberich* te Nijmegen, wegens het redden van een kind uit de rivier de Waal op den 13den Junij 1863.

— Bij besluit van 27 Junij jl. heeft Z. M., beschikkende op een rekest van *A. van Delden* c. s. te Deventer, de statuten van de „Vereeniging tot opbouw of verbetering van arbeiderswoningen te Deventer” goedgekeurd, en deze vereeniging mitsdien als regtspersoon erkend. — Het kapitaal dezer vereeniging is minstens f20,000 en hoogstens f30,000, vertegenwoordigd door aandeelen van f200.

— Bij besluit van 1 Julij jl. heeft Z. M. de Koning, op het adres van *J. G. Mühring* en *G. Velthuisen* de „Vereeniging ter verbreiding der waarheid te Haarlem” als

regtspersoon erkend. Het doel dezer vereeniging, is door velerlei middelen te bevorderen de kennis des Bijbels.

— Z. M. heeft benoemd tot burgemeester te Eindhoven *W. D. Wimmers*.

— Door de commissie voor het eind-examen aan 's Rijks vee-artsenijschool zijn tot veeartsen benoemd de kweekelingen *J. M. F. Kegelaer*, *C. J. Sandkuyl* en *J. Mos*.

HAARLEM, 15 Julij.

Telegrafische Berigten.

TURIN, 14 Julij. De *Stampa* verzekert, dat de door de Genuesche politie aan boord van de fransche pakketboot aangehouden bandieten met goedvinden van den franschen consul zijn gearresteerd, en meent, dat Frankrijk, met zich daarover verstoord te betoonen, zijn gezag in Italie grootelijks zou benadeelen.

MADRID, 14 Julij. De organen van de behoudende partij dringen er op aan, dat Spanje zich nu ten spoedigste met Frankrijk, over het bezetten van Mexico zal verstaan. Die van de partij van den vooruitgang verklaren zich bepaaldelijk daar tegen.

MADRID, 15 Julij. Men verzekert, dat de Regering een hoog geplaatst persoon met het voeren van onderhandelingen, betreffende de mexicaansche aangelegenheden, zal belasten.

BERLIN, 15 Julij. Men verneemt, dat de Grootvorst *Konstantijn* vermoedelijk Warschau zal verlaten, en zich naar eene der duitsche badplaatsen zal begeven.

De presiderende minister heeft Carlsbad verlaten en wordt dezen avond alhier verwacht.

GENUA, 15 Julij. Het aanhouden van de zoogenaamde bandieten aan boord van de fransche pakketboot *Aunis* heeft nog al indruk gemaakt. Door de medewerking van de fransche politie zijn in Rome verscheidene reactionairen aangehouden, en daar onder de gearresteerden. De pausselijke Regering heeft voor dezelve vrijgeleide verlangd naar Spanje. Dit is toegestaan, en zij zijn, met romeinsche passen, ingescheept op het genoemde vaartuig, onder voorwaarde, dat zij dit alleen in de haven van Marseille zouden mogen verlaten. Het schip heeft de haven van Genua aangedaan en aldaar zijn de bedoelde personen, in weerwil van het protest van den kapitein, gevangen genomen en weggevoerd. Door dit bedrijf is de fransche vlag geschonden, en heeft de fransche gezant zich de zaak zeer ernstig aangetrokken. In de hoofzaak verlangt hij herstel; ten aanzien van den vorm zal hij zich geredelijk laten vinden.

Den 27sten Augustus zal in 's Gravenhage worden aanbesteed het maken van het stations-terrein te Alkmaar, en het afsnijden van de bogt in het Noord-Hollandsche kanaal, ter betere doorvaart van de spoorweg-brug voor den spoorweg van het Nieuwe-Diep naar Alkmaar.

— Zaterdag aanstaande zullen in 's Gravenhage de militiens van de laatste ligting, bij het regiment grenadiers en jagers, welke gedurende tien weken in den wapenhandel zijn geoeffend, door den kolonel in oogenschouw worden genomen, en bij de bataillons worden ingedeeld om in de gewone garnizoensdienst te voorzien.

— Naar men verneemt, zullen ook in Amersfoort, ter gelegenheid van de opening van het verkeer op den Centralen-Spoorweg, feesten worden gevierd; niet op den dag der inwijding, maar op den dag, op welchen de weg voor de algemeene dienst zal worden opgesteld.

BEURS VAN AMSTERDAM.

Prijzen der Effecten.
15 Julij 1863. 4 1/2 ure.

Thesaurie 3 1/2 p	89 3/4	—	—	Insch. Ass. 6 p	—	—	—
NEDERLAND.				Cert. " 6	55 3/4	1/2	55 3/4
W. Schuld 2 1/2 p	64 1/8	3/8	64 1/8	Spw. Aand. 5	199 1/4	3/4	199 3/4
" 3	76 3/8	3/8	76 3/8	POLEN.			
" 4	99 3/4	7/8	99 3/4	Aand. fl. 500 f	159 1/4	1/2	—
O.-L. leen. 4	99 15/16	100	—	PRUISSEN.			
Amort. 8d. 3 1/2	—	—	—	Oblig. 4 1/2	—	—	—
Handelm. 4 1/2	148 3/8	149	148 3/8	" 5	103 3/8	—	—
Aand. Holl. Sp.	—	—	—	OOSTENRIJK.			
Leening. 4	—	—	—	Obl. Goll. 5 p	65 1/2	—	—
Aand. R.-S. 4	—	—	—	" 4	51 1/2	—	—
R.-Sp. 3 L. 4 1/2	—	—	—	" Met. 5	64 15/16	65 1/8	65
BELGIE.				" 3 1/2	33 1/8	3 1/8	33 1/8
Cert. .... 2 1/2 p	—	—	—	" r. Amst. 5	85 3/8	3/8	85 3/8
" Rots. 2 1/2	—	—	—	" Nat. 5d. 5	69 3/8	1/2	69 3/8
SPANJE.				Bankakten	841	842	841
Oblig. .... 3 p	48 3/8	—	—	Aand. 1854	255	—	—
" 3	54 3/8	—	—	" 1860	538	541	539
" Bin. 3	51 3/8	—	—	ITALIE.			
Amort. Schuld	—	—	—	Leen. 1861 5 p	67 3/8	3/8	—
Bew. Coup.	12 3/4	—	—	" bet. Amst. 5	68 1/4	—	—
PORTUGAL.				BRAZILIE.			
Oblig. 3	47 3/8	3/8	47 3/8	Geld. 24. 5 p	—	—	—
50/00 3	47 1/8	3/8	—	" 30. 5	—	—	—
" uitgaat.	—	—	—	" 80. 4 1/2	90 1/2	3/4	—
RUSLAND.				ECUADOR.			
Hope & C ^o . 5 p	102 3/8	—	—	Oblig. 1855	16 1/4	—	—
" 28/20 5	100 3/8	—	—	VENEZUELA.			
" 31/35 5	—	—	—	Oblig. .... 3 p	24 1/8	1/8	—
" 1840 4	78 1/4	3/4	78 1/4	" 1 1/2	12 1/2	—	—
Or. 2 3/4 L. 4	78 3/8	—	—	GREENADA.			
" 5 Leen. 4	—	—	—	Oblig. .... 4 1/2 p	—	—	—
Obl. 5 Ser. 8	84 3/4	—	—	MEXICO.			
" 6 " 5	90 1/4	—	—	Oblig. .... 3 p	36 3/4	37	36 3/4
" Lond. 4 1/2	—	—	—	N.-AMERICA.			
" 1850 3	57 3/4	—	—	Bankakten	—	—	—
" bij Hope 4 1/2	91	1/2	91 1/2	Ill. Spw. Aand.	—	—	—
Nederl. Bank 179; Centr. Sp. 58; Rual. Admin. Hamb. 83; Rual. 1862, 90 15/16, 91; Polen obl. 4 pct. 76 1/8; Ital. Sp. f110 1/2; Ven. Origin. 6 pct. 55 1/2, 55 1/2; dito uit de konv. 53 1/4; gest. Gren. 2 pct. 31 1/2; dito 1 pct. 9 7/8, 10, 9 7/8; Galveston Sp. 29 1/2; dito Stellen 29; Louis. 8 1/2; Griek. 34 15/16, 35 1/8, 35; 5 pct. Ver. St. 69 1/2, 69 1/2, 69 1/2; dito 6 pct. 72 1/2, 72 1/2, 72 1/2; dito 1882, 69 3/8, 70, 70; 6 pct. binn. Turk. 48 13/16, 48 15/16, 48 15/16; Cert. Amst. f 138 1/2; Braz. 1824 & 200, 98 1/4; Oblig. Centr. Sp. f 124 1/2.							

Koers van het geld: Bel. 3. Prol. 3. Diak. 3 1/2. Aldus opgemaakt door het Bestuur der *Effecten-Societeit*, **BOON HARTSINCK**, **DE BEAUFORT**, Secretaris.

Binnenl. fondsen, goed prijsh.; oostenrijksche vaster; America overvanderd; Mexico aangeboden.

WEENEN, 15 Julij. De 5 pc. met. 76.10.

LONDEN, 15 Julij. De 3 pc. gecons. 93 1/2 à 1/4.

PARIS, 15 Julij. De 3 pc. renten 68 fr. 65.

MARKTBERICHTEN.

AMSTERDAM, 15 Julij. *Tarwe* onveranderd; Donau f 240 per 2400 kilo; 129 @ b. Pools f 322. *Rogge* flauw; 121 @ Petersb. f 217; 124 @ Pruis f 220; 126, 123, 120 @ dito f 227, f 215 à f 200, van boord; 121 @ Gallata f 214. Op levering

Aug. f 191; Oct. f 194. *Koolzaad* f 3 lager; op 9 vat in Sept. en Oct. f 423; Nov. f 426.

AMSTERDAM, 15 Julij. *Raapolie* in een doen; ord. cond. f 44 1/4; vliegend f 43 1/2; op levering flauw; p^o Sept. en Oct. f 40 1/4 à f 40; p^o Nov. en Dec. f 40 1/2 à f 40 1/4; p^o Mei 1864 f 41 1/4. *Lijnolie* ord. cond. f 47 1/4; vliegend f 46; najaar f 43 1/4 à f 43 1/2. *Hennepotie* ord. cond. f 48 1/4; vliegend f 47.

HAARLEM, 15 Julij. Aangevoerd 161 stapels zoetemelksche kaas, hoogste prijs f 24,50 per 50 n. p.

SCHIEPSTIJDINGEN.

AMSTERDAM, 15 Julij. Den 14den dezer in **TEXEL** BINNENGEKOMEN: *Célestine Marie*, Mayot, Rédon; *twee Broeders*, van Kempema, Londen; *Provincie Overijssel*, Gruppelaar, Dundee; *Advena*, Halls, Cowan, Paine, *Sirius*, Marsh en *Jonge Andries*, Steffens, alle 4 van Newcastle; *Fortuna*, Hovland, Sundswall; *Skulda*, Hansen, Christiania; *Soeblosten*, Petersen, Frederikstad; *Judith*, Stibolt en *Lyna*, Knudsen, beide van Drammen.

NIETS UITGEZEILD. Wind n. w. - n. w.

Den 14den dezer in **HELVOET** BINNENGEKOMEN: de stoomb. *Pelican*, Liverpool; *Gleaner*, Press, St. Davids; *twee Gebroeders*, Persoon, Middlebro; *Wilhelmina*, Swart, Riga; *Christina*, Andersens en *Gesina Alida*, Bottje, beide van Koningsbergen; *Dora*, Dancke, *Christian*, Reyer en *Louis*, Philipp, alle 3 van Dantzig.

UITGEZEILD: de stoomb. *Stad Dordrecht*, Londen; *Badazoa*, Hamburg. Wind n. w.

Tē Sydney N. Z. W. binnengekomen: *Germania*, Franken, Bott. Den 28sten Junij te Newjork binnengekomen: *Cornelia* en *Geertsvida*, Hoeksma, Rio de Janeiro, en uitgeklaard: 27 dito *Milo*, Snew, Rotterdam.

Den 29sten Junij te Boston A. binnengekomen: *Amzone*, Höge-man, Rotterdam.

Den 28sten Junij te Tenerife binnengekomen: *Curacao*, van der Veen, Amsterdam naar Sierra Leona, heeft de reis voortgezet.

Den 3den dezer te Cadix binnengekomen: het ned. oorl. st. z e l a n d, kapt. Fabius, Gibraltar.

AMSTERDAM, 15 Julij. Heden zijn in Texel binnengekomen, *Emma*, Londen; *Thomas Gales*, *Mylee*, Newcastle; — en is uitgezeild: *Thor*, Sundswal.

251ste STAATS-LOTERIJ.

Trekking der vierde Klasse.
3de Lijst. N° 2271, een prijs van f 5000. N° 1338 en 16467, ieder een prijs van f 1500.

** Evangelische School te Mechelen.
Onder hartelijke dankzegging ontvangen: uit Amsterdam onder de letters J. P. een coupon groot f 2,97, en van N. N., postmerk Hilversum, een bankb. groot f 60.

De ondergeteekenden gevoelen zich genoodzaakt nogmaals dringend deze zoo nuttige en onontbeerlijke inrigting in deze bisschoppelijke stad aan de christelijke hulpvaardigheid hunner land- en geloofsgeenoten aan te bevelen.

Vrienden van het Godrijk, help ons! God heeft den blijmoedigen gever lief. Onze hoop zij op Hem, die ons tot hiertoe heeft geholpen.

C. RUBENS, J. H. C. WAGENER, Diaken, Predikant.

VEREENIGING DOOR VERMAAK TOT NUT. KINDERFEEST.

op Zaterdag den 18den Julij 1863, 's namiddags ten vijf ure, op den *Stads Doelen* te Haarlem. De Leden der vereeniging hebben met twee Dames of Kinderen vrijen toegang; voor elke Dame of Kind meer wordt 25 cents betaald. Vreemdelingen betalen 50 cent per persoon.

J. G. KNIPSCHER, Secretaris en Thesaurier.

VERKIEZING.

Ter verkiezing van een lid voor den Gemeenteraad wordt door eenige kiezers aanbevolen: de Heer

DR. A. L. GASTMANN,

School-Opziener in het 5^e district van Noord-Holland en Directeur van 's Rijks kweekschool voor onderwijzers.

** OP HEDEN heeft de ondergeteekende aan al de Heeren Leden van de *Broederschap der Notarissen* in Nederland, per post gefrankeerd verzonden, het N°. 38 van het **CORRESPONDENTIEBLAD**.

Zij, aan wie dit niet mogt bezorgd worden, gelieven hiervan onmiddellijk berigt te geven aan **BRUNO TIDEMAN**, Algemeen Secretaris van de Broederschap voornoemd. *Amsterdam, 15 Julij 1863.*

** KETWICH & VOOMBERGH en de Weduwe **WILLEM BORSKI**, als Hoofddirecteuren van een kantoor van administratie van fondsen op het Grootboek der Nationale Schuld, adverteren dat, van heden af en vervolgens zal worden gevaceerd bij de *Associatie Cassa* en bij hunne correspondenten op andere plaatsen, ter betaling der **COUPONS**, verschenen 1° Julij 1863, van alle de Certificaten 2 1/2 pct. Werkelijke Schuld, door hen uitgegeven; zullende de betaling geschieden met zoodanige sommen, als in de coupons zelve staat uitgedrukt.

HOOFD- OF HULP-ONDERWIJZER.

Sollicitanten naar de betrekking van **ONDERWIJZER**, staande aan het hoofd der openbare school voor lager onderwijs te Muggenbeet, gemeente Steenwijkerwold, provincie Overijssel, welke met 1° November e. k. zal vaceren, en waarop art. 20 der wet op het lager onderwijs is toegepast, gelieven zich ten spoedigste, immers vóór den 12den Augustus e. k., met *vrachtvrije* brieven en onder overlegging der bij de wet georderde stukken, aantemelden bij den Burgemeester dier gemeente, wonende te Steenwijk. De jaarwedde bedraagt f 350 met f 30 ter vergoeding van huishuur. Van tijd en plaats, waarop het vergelijkend examen zal plaats vinden, zal nader schriftelijk aan de sollicitanten worden kennis gegeven.

APOTHEEK.

Een jong Mensch, geëxamineerd Apotheker, 22 jaren oud, P. G., wenscht, zoo spoedig mogelijk, als **PROVISOR** of **EESTE BEDIENDE** geplaatst te worden. Ook wenschte hij wel geplaatst te worden als **REIZIGER**, binnen- of buitenslandsch. Adres, met *franco* brieven, onder lett. M. B., bij den Boekhandelaar C. NOE Lzn. te Leeuwarden.

** Commissarissen en Directeuren der in 1776 ter verzekering voor brand enz. opgerigte nederlandsche assurance compagnie, thans onder directie van H. F. DE WAAL en J. S. KLEINPENNING JR., zullen, gedurende de aan-

staande maand Augustus, des Woensdags en Vrijdags morgens van 9 tot 12 ure, aan de aandeelhouders, over het op den 30sten Junij geëindigde 87° boekjaar, eene **UITDEELING** doen van tien ten honderd, ten kantore van gemelde compagnie, op de Keizersgracht over de Westermarkt, buurt LL. 229, te Amsterdam.

AFLOSSING.

Het Dijkbestuur van DREGTERLAND brengt ter kennis van de belanghebbenden, dat alle de ten laste van hetzelfde bestuur nog bestaande vijf procenten **OBLIGATIEN**, ieder groot f 1000, zullen worden afgelost, en dat die aflossing zal plaats hebben op Zaterdag den 15^{den} Augustus 1863, des voormiddags te tien ure, in den Doelen te Hoorn, met bijbetaling van renten, gerekend van 1° April dezes jaars af, tot en met den 15^{den} Augustus gemeld; wordende mitsdien de houders van voorschreven Obligatien uitgenoodigd, zich op genoemden dag, uur en plaats te laten vinden, ten einde tegen overgifte derzelve, alsmede der niet verschenen **COUPONS**, de aftelossen kapitalen en te betalen interesten in ontvangst te nemen.

Voor Obligatien, welke na den vastgestelden dag ter aflossing worden gepresenteerd, zullen geene meerdere renten, dan tot meergedachten 15 Augustus worden uitbetaald.

Hoorn, den 14^{den} Julij 1863.

Het Dijkbestuur voornoemd,
D. VAN AKERLAKEN,
waarnemend Dijkgraaf.
C. POOL Az.,
Secretaris.

VERIFICATIE.

De Curator in het faillissement van J. A. BENRAADT, Broodbakker te Haarlem, roept al de bekende en onbekende crediteuren in dat faillissement (de bevoorregte, pand en hypotheek hebbenden daaronder begrepen) op, tot de eerste **VERIFICATIE** hunner schuldverordeningen, die zal plaats hebben op Vrijdag den 31sten Julij 1863, des voormiddags te 10 ure, in de raadkamer der Arrondissements Regtbank te Haarlem. Tevens worden de crediteuren uitgenoodigd, de bewijzen hunner schuldverordeningen, minstens acht dagen te voren, in te zenden ten kantore van den ondergeteekende, Grootte Houtstraat, wijk 4 n°. 59, te Haarlem.

Haarlem, 15 Julij 1863.

De Curator voornoemd,
F. J. K. VAN HOOGSTRATEN, Advocaat.

OPROEPING VAN ERFGENAMEN.

De bloedverwanten van Mej. DIDERICA JOHANNA ELISABETH WIJNANDS VAN HARDINXVELD, gewoond hebbende en overleden te Utrecht, den 7^{den} Mei 1863, welke de overledene bestaan in den derden graad in de vaderlijke linie, of in den vijfden of naderen graad in de moederlijke linie (en speciaal de bloedverwanten in den derden of naderen graad harer groot-ouders wijlen den Heer DIRK JANSZEN CZ. VAN HARDINXVELD en Vrouwe JOHANNA ELISABETH VAN LEYDEN), voor zoover zij zich niet reeds hebben opgegeven, worden opgeroepen om zich ten spoedigste kenbaar te maken en op te geven aan den Notaris BORRET te Utrecht.

* * Degenen, die iets te vorderen hebben van, of verschuldigd zijn aan nu wijlen den Wel-Edel Gestrengen Heer WILLIAM COHEN, in leven Oud Directeur der Registratie en Domeinen te Alkmaar en aldaar den 17^{den} Junij 1863 overleden, of eenige hem behorende boeken, papieren of andere voorwerpen, onder hunne berusting mogten hebben, gelieven daarvan, vóór het einde dezer maand Julij, opgave, betaling of afgifte te doen aan den Notaris S. A. DE LANGE te Alkmaar.

* * Allen die iets te vorderen hebben van, of verschuldigd zijn aan ARIE HOGENBIRK, overleden den 13^{den} Julij 1862 te Huizen, gelieven daarvan, binnen acht dagen, opgave te doen aan den te Hilversum residerenden Notaris A. PERK.

PR. INSTITUUT. — GELDERLAND. — SPOOR.
Recommandatiën van vele geachte Familien. — f 70, — per kwartaal.

Plaatsing van **JONGE HEEREN**. Opleiding tot alles. Alle informatien verkrijgbaar, met franco brieven, onder n°. 25, bij den Boekhandelaar P. M. VAN DER MADE te Amsterdam.

Instituut te Wijhe, Provincie OVERIJSEL.

De ondergeteekende heeft de eer hiermede aan ouders en voogden te berigten, dat hij met het begin van Augustus, of het eindigen der vacantie, nog eenige **KOSTLEERLINGEN** kan plaatsen, en dat hij daartoe zijne inrigting minzaam aan ouders en voogden aanbeveelt. Noodige informatien zullen, op aanvraag, gaarne verschaft worden door den Directeur A. NIERHOFF JR.

Burgemeester en Wethouders der Gemeente WIJHE, gezien hebbende bovenstaande advertentie van den Heer A. NIERHOFF, maken van deze gelegenheid gebruik, om gemelde inrigting ten zeerste aan te bevelen. Zij doen dat in de overtuiging, dat er aan die school, bij goede leiding en liefderijke verzorging, degelijk onderwijs wordt gegeven, terwijl de woning, alsmede de heerlijke ligging der plaats, de gezonde streek en de communicatie, niets te wenschen overlaten.

Wijhe, Burgemeester en Wethⁿ. voornoemd,
Julij 1863. RAMBONNET.
J. KATTENWINKEL.

Opvoeding en Onderwijs.

De ondergeteekende heeft de eer aan ouders en voogden te berigten, dat de **NIEUWE CURSUS** van zijn onderwijs zal beginnen op Maandag 3 Augustus a. s. Prospectussen voor pensionnaires en adressen tot informatie zullen op franco aanvraag, worden toegezonden.

Utrecht, Julij 1863. J. LIESE.

DE PASCH.

HUIS VAN OPVOEDING EN ONDERWIJS te **APELDOORN**.

De ondergeteekende neemt de vrijheid voor den aanvang van den nieuwen cursus zijne **Inrigting** bij voortdurende ouders en voogden aan te bevelen.

De gezonde en aangename ligging van het Landgoed de Pasch; het grondig en degelijk onderwijs, dat hij in vereeniging met geschikte onderwijzers zijnen leerlingen tracht te geven; de aanhoudende zorg, die te allen tijde voor de morele en intellectuele ontwikkeling der élèves wordt genomen; de vele gunstige resultaten die de school heeft opgeleverd, ook voor de Akademien van Breda en Delft, en de billijk gestelde conditiën, schijnen hem redenen toe dit met gerustheid te mogen doen.

Prospectussen en adressen van families, wier zonen of pupillen aan dit Instituut hunne opleiding en vorming genoten, worden gaarne op aanvraag toegezonden.

M. H. VAN DOORN.

* * Voor de openbare school te Andel, prov. Noord-Brabant, wordt een **HULP-ONDERWIJZER** verlangd, op eene jaarwedde van f 250. Bij veel tijd en gelegenheid tot verdere opleiding, biedt de Hoofd-onderwijzer nog aan, om tegen f 150 's jaars, de gewone verpleging te verschaffen. Eenige kennis van de fransche taal zal tot aanbeveling strekken, terwijl bekwaamheid om de muziek te onderwijzen het salaris merklijk kan verhoogen. Adres, met gefrankeerde brieven, aan den Burgemeester aldaar.

ATTENTIE.

In een binnen- en buitenlandschen Boekhandel met aanverwante vakken, (boekbinderij, boekdrukkerij en kunsthandel) en waar tevens veel wordt uitgegeven, bestaat tegen primo November, gelegenheid tot het plaatsen van een **LEERLING**, tegen vergoeding van kost en inwoning. Alleen jonge lieden van goeden huize, die tevens eenige wetenschappelijke opvoeding genoten hebben, komen in aanmerking. Reflecterenden gelieven zich franco te adresseren, onder letters V. G., bij den Heer A. KNOOP, Klein Heiligland, te Haarlem.

POSTERIJEN.

Op een Postkantoor, waar zeer veel omgaat, bestaat gelegenheid tot plaatsing van een **JONGELING**, van goeden huize, P. G., niet beneden de 16 jaren, eene wetenschappelijke opleiding genoten hebbende, om voor de posterijen te worden opgeleid, tegen billijke vergoeding voor kost en inwoning. Om nadere inlichting adresseren men zich, met franco brieven, onder lett. B. P., aan den Heer A. KNOOP, Klein Heiligland, te Haarlem.

AGENTEN.

Voor de provinciën Zuid-Holland, Utrecht, Groningen, Overijssel, Drenthe en Noord-Brabant worden voor een belangrijk artikel, soliede **AGENTEN** gevraagd. Inzonderheid zullen zij in aanmerking komen, die geregeld met den boerenstand in betrekking staan. Franco brieven, sub. letter B., aan den Boekhandelaar J. SCHUITEMAKER te Purmerende.

* * 2 à 3 **TIMMERMANS-KNECHTS**, hun vak goed verstaande, werk begeerende, gelieven zich te verzoegen bij AN. VISSER, Timmerman enz., te Wieringerwaard.

PR. NIEUW DAMES INSTITUUT.

Plaatsing van **JONGE DAMES** — Opvoeding in den waren christelijken zin — Aan het hoofd staat eene Dame, die eenige jaren in den vreemde heeft doorgebracht ter aanleering der mod. talen, tot het onderwijzen waarvan zij bevoegd is. Conditiën f 100 p. kw., 6 élèves zijn aanwezig. Brieven franco, gemerkt N. D. aan den Boekhandelaar KLOOSTERMAN te Nijmegen.

* * Bij eene famielje met vier meisjes, waarvan het oudste tien jaren, vraagt men eene fatsoenlijke **JUFVROUW**, P. G., omtrent 30 jaren oud, gewoon met kinderen om te gaan en in staat om deze behoorlijk in alle vrouwelijke handwerken en bezigheden op te leiden en de vrouw des huizes verder in het huishouden behulpzaam te zijn; gaarne vond men iemand, die prijs stelde op huiselijk verkeer en met een honorarium van f 100 zich tevreden stelde. Adres, met franco brieven, onder lett. X. Y. Z., bij den Heer A. KNOOP, Klein Heiligland, te Haarlem.

* * Te Haarlem is gelegenheid tot plaatsing van eenige **JONGE JUFVROUWEN**, die genoegzame bekwaamheid bezitten in het linnen naaijen, om verder gratis onderwijs te genieten in het wollen naaijen.

Belanghebbenden, gelieven zich te adresseren, met franco brieven, onder letter B., bij den Boekhandelaar J. J. VAN BREEDERODE, aldaar.

HUISVROUWEN.

Men zoekt bij Protestantsche menschen, uit den fatsoenlijken stand, waar geene kinderen zijn, gelegenheid tot plaatsing van een **MEISJE**, van omstreeks 2½ jaar, om het als eigen kind te verplegen en optevoeden. Adres, franco brieven, letters B. R., aan het Bureau der Arnheemsche Courant.

BONNE.

On demande une personne de confiance et de bonne façon, simple et religieuse, mais éveillée et sociable, du reste bonne couturière, pour le service spécial d'une petite Demoiselle, dont elle aurait à soigner la garde-robe pour s'occuper ensuite des ouvrages à l'aiguille dans le ménage.

S'adresser, par lettre affranchie, sous les initiales P. M., avec amples détails et références, à M. P. C. HOOG Libraire au Hoofdsteeg à Rotterdam.

* * On demande dans un **PENSIONNAT** à la campagne une **DEMOISELLE ALLEMANDE** qui a passé un examen dans ce pays, religion P. S'adresser, franc de port, sous l'initiale N., chez SCHREUDER & VAN BAAK à Leyden.

* * Une **GOUVERNANTE SUISSE** désire se replacer le plus tôt possible. S'adresser, lettres affranchies, A. C., au Libraire W. WILLEMS, Vijzelstraat, Amsterdam.

Groot Badhuis te Zandvoort,

dagelijks **Table d'Hôte** te 4 ure, à f 1,75.
F Ü N C K L E R.

De Kermis te Beverwijk

zal dit jaar aanvangen met Donderdag den 13^{den} en eindigen met Dingsdag den 18^{den} Augustus aanstaande; zullende op Dingsdag den 11^{den} bevorens de loting worden gehouden, en den 19^{den} dadelijk alle kramen en spellen weder moeten afbreken en opruimen.

Beverwijk, den 14^{den} Julij 1863.

Burgemeester en Wethouders,
J. J. DELRUEL, Voorzitter.
C. KARSHOFF, Secretaris.

KENNISGEVING.

Bij den Adjunct-Directeur van het rijksgesticht te Ommerschans, provincie Overijssel, alsmede bij de plaatselijke directie van het 2de gesticht te Veenhuizen, provincie Drenthe, zijn, à comptante betaling, tegen eene retributie van f 10 voor elk Jager vergunningen te bekomen, om gedurende den jagttijd van 1863 op de gronden der rijksgestichten, hetzij te Ommerschans of te Veenhuizen, te **JAGEN**, met uitzondering van die gronden waarop de boekweit nog te veld staat.

Het jagen met lange of windhonden wordt niet in de vergunningen begrepen.

Beek bij Nijmegen.

Door ziekte en wederopzegging, is er alsnog gelegenheid tot plaatsing eener **FAMILIE** in het logement *Westerbeek*, aldaar.

* * Men biedt **TE HUUR** aan, twee **gemeubeleerde KAMERS**, op het beste gedeelte der stad Haarlem. Franco te bevragen, onder letter H., bij den Heer A. KNOOP, Klein Heiligland, aldaar.

MEN VRAAGT TE KOOP OF TE HUUR:

Een vlug doch mak **PAARD** (à deux main), zonder gebreken. Opgave van prijs, bezigtiging en proberen, franco, bij W. T. VAN LOENEN, stalhouder te Haarlem, bij wien, vigelantes en zomerrijtuigen, tegen civiele prijs te huur zijn.

Timmermans-Affaire.

Aan eene der hoofdrijen in de provincie Gelderland, is **UIT DE HAND TE KOOP**, eene meer dan honderd jaren bestaan hebbende, **TIMMERMANS- en MOLENMAKERS-AFFAIRE**, met goed woonhuis en werkplaats annex, tuin, boomgaard enz., alsmede de gereedschappen, zijnde voor een en ander geen groot kapitaal benodigd.

Informatien zijn, op franco aanvraag, te bekomen, onder de lett. E., bij de Heeren J. NOORDUYN & ZOON, Boekhandelaars te Gorinchem.

PIANO f 80.

Wegens verandering van woonplaats, wordt **UIT DE HAND TE KOOP** gepresenteerd, voor f 80, een goed geconserveerd 6 oct. **PIANO**, met stalen zangbodem en bouten, uit de fabriek van John Broadwood & Co. te Londen. Offertes franco, lett. A. K., bij den Boekhandelaar R. F. VAN ARUM te Haarlem.

* * G. W. WESSELING en H. M. WESSELING zullen, op Maandag den 20sten Julij 1863, des namiddags te half drie ure, te Amsterdam, in de *Witte Zwaan*, op den Nieuwendijk, presenteren te verkoopen: Eene extra mooie nieuw aangevoerde partij greenen en vuren Dramsche, Frederikstadsche, Byhavensche, Riga, Narva en Zweedsche balken, Borgo, Abo, Wyburger, Frederikhavensche, Riga, Narva, Zweedsche en Noordsche deelen en platen; Narva sparren, battings, juffers, ellens, colters en andere **HOUTWAREN**. Liggende in den Binnenkant en op den wal.

Men is van meening, ten overstaan van **JOHANNES BERVOETS**, Notaris te 's Gravenhage, in het *Vendhuis der Notarissen*, in de Nobelstraat aldaar, op Maandag den 20sten Julij 1863, des avonds ten zeven ure, finaal te verkoopen:

Eene alleraangenaamst gesitueerde

VILLA,

bestaande uit eene fraaie in het jaar 1859 geheel nieuw en rijk gebouwde heerenhuizing, gemerkt n°. 13, ingerigt voor zomer- en winterverblijf, en bevattende negen geplafonneerde, gedeeltelijk behangen en van schoorsteen voorzien, zoo beneden- als bovenkamers, waarbij zeer ruime salons en eene daarvan met eene uitmuntende serre; voorts kabinetjes, provisie-, mangel- en dienstbodenkamers, drie zolders, grooten kelder met afgeschoten hokken, keuken met kasten, bergplaats voor brandstoffen en al wat verder wordt vereischt tot eene woning van den eersten rang; wijders het erfpachtrecht op den bij dit perceel zijnden grond tot den laatsten Augustus 1957; alles staande en gelegen op de Zeeduin, nabij het gemeentebadhuis te Scheveningen, gemeente 's Gravenhage, bij het kadastrale plan bekend onder sectie A, n°s. 5111 en 5112 en alles tezamen groot 31 roeden, 25 ellen.

Hebbende wegens gebouwd eigendom vrijdom van grondbelasting tot het jaar 1878, doch belast met eene jaarlijkse erfpacht van f 60, aankomende de gemeente 's Gravenhage. Het perceel is voor zes maanden en wel tot 1 November 1863 verhuurd voor f 1200. Kunnende worden bezigtigd des Dingsdags en Donderdags van 12 tot 2 ure; mits vooraf bij de bewoners belet vragende. Nadere onderrigting te bekomen ten kantore van voornoemden Notaris J. Bervoets te 's Gravenhage.

Eene **EZELIN** met **VEULEN**, hebbende pas geveuld. Adres, boerderij *Bloemendaalsbegin*, onder Bloemendaal.

OPENBARE VRIJWILLIGE VERKOOPING.

De Notarissen **DALEN, LAMBERT & VAN WIJNGAARDEN**, residerende te Rotterdam, als lasthebbers van hunnen principaal, zijn van meening, om op Woensdag den 22^{den} Julij 1863, des namiddags ten 5 ure, in het lokaal der publieke verkooping, aan de Geldersche Kade te Rotterdam, in het openbaar te veilen en aan de meestbiedenden of eerstminnenden te verkoopen:

Een fraai, welaangelegd en alleraangenaamst gesitueerd **BUITENVERBLIJF**, bestaande in heerenhuizinge, geschikt voor zomer- en winterverblijf, geteekend wijk G. n°. 46, bevattende onderscheidene welingerigte en goed geordende vertrekken, waaronder eene zaal en suite, de meeste behangen, geplafonneerd en van stookplaatsen met marmeren schoorsteenmantels voorzien, ruime keuken met welwaterpomp, binnen- en buitenkelder, groote zolder en verdere commoditeiten, voorts koetshuis, thans tot woonkamers ingerigt, stalling voor 4 paarden, met hooizolder en knechtswoning, voorts grooten smaakvol aangelegden tuin, beplant met vele opgaande boomen, heesters en andere gewassen, alsmede eene groote partij exquisite vruchtboomen, met een vijver in het midden van den tuin, een perceel uitmuntend weiland daarachter, waarop eene groote schuur en erve, een en ander staande en gelegen aan de noordzijde van den Oudendijk, in de gemeente Kralingen, op ¼ uur afstand van de stad Rotterdam, strekkende van halver zuid oudendijksche watering, noorden aan tot den eigendom van den heer *G. H. Lambert*, belend ten oosten Mevrouw de wed. *C. de Kuiper*, en ten westen den Heer *G. H. Lambert*, te zamen groot in opvlakte 1 bunder, 8 roeden, 21 ellen, en bij het kadaster bekend in sectie A, nummers 1004 tot en met 1010, 3645 tot en met 3650, en in sectie B, nummer 1952.

Aangeslagen:

In de grondlasten	op	.....	f 67.50.
In de polderlasten	"	.....	" 2.92.
En in de schielandslasten	"	.....	" 2.65.

f 73.07.

Zijnde geheel in eigen gebruik en te aanvaarden 1° Nov. 1863 of eerder.

De veiling zal geschieden in 4 perceelen, welke eerst separaat en daarna gecombineerd zullen worden afgeslagen en op de biljetten omstandig zijn beschreven.

De te veilen goederen zullen kunnen worden bezigtigd, twee dagen vóór en op den dag der veiling, van des voormiddags ten 11 tot des namiddags ten 3 ure, mits men voorzien zij van een permissiebiljet, door een der voornoemde Notarissen afgegeven, te wier kantore, aan de Zuidblaak te Rotterdam, de kaart der goederen ter inzage ligt en inmiddels nadere informatie kan worden bekomen.

Veiling van Onroerend Goed in Gelderland.

Men is voornemens, door den te Zutphen standplaats hebbenden Notaris **H. F. LULOFS**, op Woensdag 22 Julij 1863, des voormiddags om 9 ure, ten huize van *J. W. van der Mey*, in het logement *de Roskam*, te Gorssel, te doen inzetten en op Woensdag 5 Augustus 1863, terzelfder uur en plaats, finaal te verkoopen:

Het aanzienlijke LANDGOED HET JOPPE,

bestaande in een in volmaakt goeden staat onderhouden heerenhuis, met sierlijken klokkentoren en uurwerk, marmeren vestibule, 15 kamers, dienstbodenvertrekken, keukens, kelders enz. en bijbehorende gebouwen, fraaije wandelingen, met uitmuntend schoon en zwaar opgaand hout, waterpartijen, benevens de daarbij behorende boeren-erven *het Joppe*, *het Esterholt*, *Marsveld*, *den Uithoek*, *het Gier* en *de Haar*, en alle verdere daarbij behorende gronden en uiterwaarden, uitgestrekte dennen- en akkermaalsbosschen; alsmede het **BUFFENGOED**

DE HAAR OF KLEIN JOPPE.

Alles te zamen groot ruim

375 BUNDERS

en meerendeels aan en bij elkander gelegen in de gemeenten Gorssel en Almen, aan den straatweg van Zutphen naar Deventer, de grindwegen van Gorssel naar Bathmen en van Deventer naar Groenlo, op 1½ uur gaans van Zutphen en van Deventer, en wordende deze goederen doorsneden door den thans vastgestelden spoorweg van Zutphen naar Deventer, waarvan een station op 7 minuten afstand van het heerenhuis van *het Joppe* zal worden geplaatst.

En voorts nog **TWEE BANKEN** en **TWEE ZIT-PLAATSSEN** in de Hervormde kerk te Gorssel.

De veiling zal plaats hebben in zoodanige 88 perceelen en 19 *massa's*, als breedvoerig zijn vermeld in de gedrukte omschrijvingsboekjes, welke, voorzien van een in perceelen afgedeelde kaartje, van af 1 Julij e. k., tegen betaling van 50 cents, te verkrijgen zullen zijn bij den Notaris **Mr. W. J. C. PUTMAN CRAMER** te Zutphen, ten wiens kantore ook de kadastrale en perceelsgewijze ingerigte kaarten ter inzage liggen. Zullende voorts, van af 8 Julij e. k., de omschrijvingsboekjes der op den 27sten en 28sten Julij 1863, telkens des voormiddags om 9 ure, in *de Roskam* te Gorssel, afzonderlijk te veilen boomen, met regt van naasting voor den koper der ondergrond, bij denzelfden Notaris verkrijgbaar zijn.

De goederen zijn dagelijks te bezigtigen, met uitzondering alleen der heerenhuizen op *het Joppe* en *de Haar*, welke alleen bezigtigd kunnen worden op elken Dingsdag en Donderdag, van 10 tot 4 ure, op vertoon van een toegang-biljet, te verkrijgen bij de natenoemen Notarissen; zullende overigens de aanwijzing geschieden door den verkhaas **J. GEURKEN** op *het Joppe*.

Nadere inlichtingen zijn, op *franco* aanvraag, te bekomen bij de Notarissen **H. F. LULOFS** en **Mr. W. J. C. PUTMAN CRAMER** te Zutphen en **Mr. G. E. JORDENS** te Deventer.

OVERLAND-MAIL

voor Passagiers, Goederen en Paketten, naar **JAVA, CHINA, JAPAN ENZ.**

Van *Marseille*, *Southampton* of *Triest* naar *Batavia* (van *Singapore* als gewoon per corresponderende *Hollandsche Mail*) tweemaal 's maands.

Per Mail-Booten naar *West-Indië*, *Australië*, *Brasilië*, *Kaap de Goede Hoop* en de *Vereenigde Staten van Amerika*, door tusschenkomst van

G. P. ITTMANN & ZOON, Rotterdam,

Agenten der *Peninsular et Oriental Steam Nav. Compy.* en der *Indische Telegraaf Maatschappij*

Agenten te Amsterdam **LUBLINK VAN MEETEREN & Co**, 's Hage **F. L. DER KINDEREN**.

De Watergeneeskundige-Inrigting „GODESBERG” bij Bonn.

Onder de Heelkundige leiding van den Heer Dr. **FINKELNBURG**, Docent der Geneeskunde aan de Hoogeschool te Bonn, is het geheele jaar door geopend. Aanwending van koude en warme **Baden**, Geneeskundige **Gymnastiek** en **Electriciteit**.

Nadere inlichting wordt op aanvraag medegedeeld door den Opziener

WERNER KREWEL.

* * **J. J. HOFSTEDE** te Brielle, heeft alom verkrijgbaar gesteld, voor

GYMNASIA en INSTITUTEN:

HANDLEIDING BIJ DE BEOEFENING DER WISKUNDIGE AARDRIJKSBE-SCHRIJVING, door **H. J. BOLDERMAN**, Leeraar in de wis- en natuurkunde aan het Gymnasium te Brielle. Eerste stukje. Prijs f 0,75.

De geheele strekking dezer handleiding is om het onderwijs in deze wetenschap zoo aanschouwelijk en populair te maken als mogelijk is.

GEOGRAPHISCH SYNCHRONISTISCH OVERZICHT DER ALGEMEENE GESCHIEDENIS, naar het hoogduitsch van Prof. **THEOD. DFELITZ**, door Dr. **E. MEHLER**, Rector aan het Gymnasium te Saeek. Met een bijvoegsel: Chronologisch overzicht van de Geschiedenis der beschaving. Prijs f 0,60.

Dit overzicht voorziet in eene lang gevoelde behoefte; daar het de gebeurtenissen, op denzelfden tijd in verschillende landen voorgevallen, naast elkander plaatst, en men dus met één oogopslag een geheel tijdperk kan overzien.

En debiteert met goed succes:

ELLENDT, LATIJNSCH LEES- en VERTAALBOEK, naar de 14de uitgaaf bewerkt door Dr. **E. MEHLER**. Prijs f 1,90.

* * Bij **MARTINUS NIJHOFF** te 's Gravenhage, ziet het licht:

BIJDRAGEN TOT DE GESCHIEDENIS DER ONDERHANDELINGEN MET ENGELAND, BETREFFENDE DE OVERZEESCHE BEZITTINGEN, 1820 — 1824. Getrokken uit de nagelaten papieren van wijlen den MINISTER VAN STAAT **ELOUT**. (Uitgegeven door Jhr. **mr. ELOUT VAN SOETERWOUDE**). Gr. 8°. Prijs f 3,40.

Vroeger zag bij hem het licht:

BIJDRAGEN TOT DE GESCHIEDENIS VAN HET KOLONIAAL BEHEER, getrokken uit de nagelaten papieren van wijlen den MINISTER VAN STAAT **ELOUT**. Gr. 8°. Prijs f 2,50.

Bij **C. VAN DER POST Jr.** te Utrecht, is verschenen:

Dr. W. KROL, MATHYSEN'S GIPSVERBAND EN ZIJNE LAATSTE WIJZIGINGEN. Met 25 houtsnedfiguren. f 0,75.

TENNYSON, POEMS, 2 vol. f 0,80.

ZANGERSLUST. NEDERL., ENG., FRANSCHE, HOOGD., ITAL. LIEDEREN. f 1,25.

KEURLEZING UIT VONDEL. 200 pag. druks, met portret. f 0,50.

SCHUBERT, 750 RECEPTEN-VOOR DE DESTILLATIE. f 1,90.

VOOR INSTITUTEN.

De uitgever **G. B. VAN GOOR** te Gouda, heeft in de voornaamste Boekwinkels verkrijgbaar gesteld, elk tegen den buitengewoon goedkoopsten prijs van **f 1,50**, en gebonden in geheel linnen **f 1,70**, de navolgende nieuwste **WOORDENBOEKEN** van:

JAEGER, als **NOUVEAU DICTIONNAIRE DE POCHE**, Français-Hollandais et Hollandais-Français.

A NEW POCKET-DICTIONARY OF THE ENGLISH AND DUTCH AND DUTCH AND ENGLISH LANGUAGES.

EN NEUES TASCHEN-WÖRTERBUCH. Deutsch-Holländisch und Holländisch-Deutsch.

Deze beknopte, maar toch woordenrijke 'en tevens zeer net uitgevoerde **WOORDENBOEKEN**, bevatten ongeveer 700 in twee kolommen compres doch net gedrukte pagina's, zijn zeer volledig, en leveren bovendien tot groot gemak en nut voor den leerling, de aanwijzing van de gealachten der zelfstandige naamwoorden voor beide talen.

SCHOOL PRIZES AND STANDARD SCHOOL BOOKS. THE GOLDEN TREASURY OF ENGLISH POETRY selected by **C. H. GUNN**, cloth gilt and gilt edges f 2,60.

SKETCHES AND TALES by English and American Authors selected by **WILLIAM F. THOMSON** f 1,—. **HISTORY OF THE ENGLISH LANGUAGE AND LITERATURE** by **W. B. CHAMBERS** with a glossary for the use of dutch scholars, by **K. H. VINK** f 1,50. **W. H. KIRBERGER**, Amsterdam.

Voor hen die treuren over het verlies van dierbare betrekkingen.

C. W. VAN DER POT, TOONEN VAN DROEFHEID en **Woorden van Vertrouwing** aan treurende en verheugden toegewijd. Naar de 4de Hoogduitsche uitgave van **Dr. EHRENBURG**. 456 pag. druks en staalvignet f 2,80, id. geb. in prachtband f 3,20.

Uitgaven van **P. N. VAN KAMPEN** te Amsterdam.

Voor Scholen en Gymnasiën. HEBREEUSCHE TAAL.

Prof. **P. J. VETH**, Hebreeusche Spraakkunst. 2de druk. f 3.

Dr. D. BURGER JR., Hebreeusche Rudimenta voor eerstbeginnenden, nieuwe uitgave met aantekeningen f 0,65.

Dr. J. A. STAMKART, Hebreeusche Opstellen. f 1.

MALEISCHE TAAL.

C. VAN HEERDT, Eerste Gronden der Maleische Taal, met 5 gesteendrukte schrijffoorbeelden. f 0,90.

LATIJSCH TAAL.

Dr. H. M. MOLL, Latijnsche Spraakk. voor eerstbeginnenden. Tweede druk. f 1,50.

Latijnsche Opstellen voor eerstbeg. Tweede druk. f 0,90.

Romeinsche Geschiedenis ter vertaling in het Latijn voor meergevorderden. f 0,90.

KLASSISCH WOORDENBOEK.

W. HECKER, Klassisch Woordenboek van Eigennamen uit het gebied der Grieksche en Romeinsche Staats- en Lettergeschiedenis, Mythologie en Aardrijkskunde f 3,60, geb. in linnen f 3,95.

FRANSCHE TAAL.

De vijfde druk van **E. GERDES**, Nieuwe Leerwijze der Fransche Taal (naar de Leerwijze van *Dr. Ahn*), 1ste cursus f 0,50.

De derde druk van den 2^{den} of laatsten cursus f 0,60.

HOOGDUITSCH TAAL.

De derde druk van **E. GERDES**, Nieuwe Leerwijze der Hoogduitsche Taal (naar *Dr. Ahn*), 1° cursus f 0,65; 2° cursus, 2° druk f 0,75; 3° of laatste cursus f 0,75.

E. GERDES, Deutsches Lesebuch für Schulen. 1° Theil f 0,50; 2° Theil f 0,50.

ENGELSCH TAAL.

De derde druk van **E. GERDES**, Nieuwe Leerwijze der Engelsche Taal (naar *Dr. Ahn*), 1° cursus f 0,65; 2° of laatste cursus, 2° druk f 0,80.

E. GERDES, Englisch Leesboek voor de Scholen. 1° stukje f 0,55; tweede of laatste stukje f 0,75.

E. GERDES, Handleiding tot het spoedig aanleeren der Engelsche Taal. f 0,90.

P. J. VETH, Specimens from the English Classics, with an introductory essay on English literature, explanatory notes and a glossary. 2 vols f 3.

F. M. COWAN, A chronological critical table of English literature. In 4°. Second edition f 1,20.

ANDERSONS Mercantile Correspondence. Voorbeelden van Koopmans-brievenstijl, ten gebruike van meegerorderden in de Engelsche Taal. Naar *W. Anderson*, door *Edw. Taylor*. Derde vermeerderde druk. f 0,90.

Th. MARSHALL, Dutch Grammar (Hollandsche Spraakkunst voor Engelschen). Tweede druk. f 2,60.

HANDELSGESCHIEDENIS.

J. J. ALBERDA, Schets der Handelsgeschiedenis. Een leerboek voor instituten en inrigtingen van middelbaar onderwijs.

Eerste stuk. De Handel der Oudheid en die der Middeleeuwen. f 0,80.

Tweede stuk. De Handel der Nieuwere Volken tot 1789. f 0,90.

Derde stuk. De Handelsgeschiedenis van 1789 tot op onzen tijd. f 1,05.

(Zie verder het vervolg.)

Te Haarlem, bij **JOH. ENSCHEDÉ & ZONEN**.

H A A M L E M S C H E C O U R A N T

van 16 Julij 1863.

50jarige echtvereeniging van:

PIETER VIS

en

BARBERTJE MARTIJNTJE DE JONG.

ZAANDAM, 14 Julij 1863.

** Ondertrouwd:
ARNHEM,
10 Julij 1863.

W. C. SCHOUTEN,
van Nunspeet, en
W. J. VAN DER HART.

Eenige en algemeene kennisgeving.

** Getrouwd:

Jonkheer G. F. VAN DE POLL

en

Vrouw G. SINA RICA COUPERUS,
douairière de Sturlet de Frienisberg.

SOLOTHURN, in Zwitserland, den 10^{den} Julij 1863.

** Getrouwd:

AMERSFOORT,
15 Julij 1863.

C. VAN ROGGEN,
wed. van C. A. van Wagendonk, en
J. H. DEN UIJL.

** Voorspoedig bevallen van eene DOCHTER Vrouwe
C. M. W. UMBGROVE — LULOFS.

ZUTPHEN, den 8sten Julij 1863.

Eenige kennisgeving.

** Heden beviel voorspoedig van eene DOCHTER
JOHANNA ELISABETH BUNK, geliefde echtge-
noot van

L. C. GUÉRIN.

BRUSSEL, 11 Julij 1863.

Eenige kennisgeving.

** Bevallen van eene DOCHTER J. M. J. R. BROCK —
VAN DEN OOSTERKAMP.

DELFT, 11 Julij 1863.

** Voorspoedig bevallen van een ZONN S. GOOSZEN,
geb. KLINKHAMER.

GORSSEL, 12 Julij 1863.

Eenige kennisgeving.

** Heden beviel zeer voorspoedig van eene DOCHTER
C. F. SODENKAMP, geliefde echtgenoot van

MIDDACHTERSTEEG,

G. J. DIBBETS.

12 Julij 1863.

** Voorspoedig bevallen van eene DOCHTER Vrouwe
S. M. VAN HENGST — VAN NAAMEN.

UTRECHT, 12 Julij 1863.

** Bevallen van eene DOCHTER T. T. SLOT, echt-
genoot van

A. R. KAAAN.

WIERINGERWAARD, 12 Julij 1863.

Eenige kennisgeving.

** Bevallen van eene DOCHTER F. C. VAN DER
KOP — VREEDE.

SCHOONHOVEN, 13 Julij 1863.

Eenige kennisgeving.

** Bevallen van eene welgeschapen DOCHTER M. C.
VAN ERP TAALMAN KIP — STEUR.

HARDERWIJK, 13 Julij 1863.

** Door Gods goedheid beviel heden zeer voorspoedig
van eene welgeschapen DOCHTER de Hoog Welgeboren
Vrouw C. N. Baronesse VAN BOETZELAER VAN
KIJFHOEK, geb. DE WILLIGEN.

's GRAVENHAGE, 13 Julij 1863.

Eenige kennisgeving.

** Bevallen van een ZONN E. C. BOUDEWIJNSE —
HERMAN.

's GRAVENHAGE, 13 Julij 1863.

** Bevallen van een ZONN P. W. DE KONING —
VAN DER LINDEN.

DORDRECHT, 14 Julij 1863.

** Heden overleed, na eene langdurige ongesteldheid,
tot bittere droefheid van mij en onze enige dochter, in
den ouderdom van 55 jaren, mijne hartelijk geliefde echt-
genoot, Vrouwe CHRISTINE D'HARVANT BIGOT DE
VILLANDRY, vroeger douairière Leve van Nyenstein
en geborene Jonkvrouwe Alberda van Bloemersma.

J. F. D'HARVANT BIGOT DE VILLANDRY.

Den Huize BELLEVUE, bij Cleef, 10 Julij 1863.

Eenige algemeene kennisgeving.

** Heden overleed alhier onze innig geliefde zuster
ANNA MARGARETA MELLINK, in den ouderdom van
68 jaren.

Uit aller naam,

J. W. MELLINK.

VORDEN, den 10^{den} Julij 1863.

** Heden overleed, tot diepe droefheid van mij en
mijne kinderen, mijn geliefde echtgenoot BARTHOLD
NYMAN, in den ouderdom van bijna 82 jaren.

ZUTPHEN,

D. EVEKINK,

11 Julij 1863.

Wed. B. Nyman.

** LEEUWARDEN, 12 Julij 1863. Ons geliefd
enig kindje, WILHELMINA REMELIA, overleed he-
den, in den ouderdom van zes en een halve maand.

E. ADEMA.

H. C. ADEMA,

Eenige kennisgeving.

SALVERDA.

** Heden overleed ons jongste kindje JOHANNA JA-
COBA, ruim 16 maanden oud.
LEYDEN,
11 Julij 1863.

R. BROUWER.

A. BROUWER,

DE VRIES.

** Het KIND, ons den 2^{den} Maart ll. geschonken,
werd ons heden reeds door den dood ontnomen.
ROZENBURG,
12 Julij 1863.

J. WELLE.

A. G. WELLE — VAN IJSENDIJK.

Eenige kennisgeving.

** Heden overleed, in den ouderdom van ruim twaalf
jaren, WILLEM AERNOUD, hartelijk geliefde jongste
zoon van

MAARN,

12 Julij 1863.

Eenige kennisgeving.

W. IL VAN LIJNDEN

en

H. R. VAN LIJNDEN,

geb. BACKER.

** Heden overleed de wel-ed. gestr. Heer H. VAN VAL-
KENBURG, in leven gepensioneerd kapitein der infanterie.
OEGSTGEEST, bij Leyden,
12 Julij 1863.

K. DE JONG.

H. M. DE JONG,

geb. v. VALKENBURG.

** Heden in den laten avond overleed, in den ouder-
dom van slechts 36 jaren, na een langdurig en smartelijk
doch geduldig gedragen lijden, mijn geliefde echtgenoot
JAN VAN DER MEULEN, in leven Predikant alhier, mij
nalatende twee nog zoo jonge kinderen.

PURMERENDE,

12 Julij 1863.

M. E. MULLER,

wed. J. van der Meulen.

** Heden overleed te onze huize, onze beminde
moeder en schoonmoeder, Mevrouw CATHARINA ELISA-
BETH BALCK, weduwe wijlen den wel-edel gestrengen
Heer J. Bos, kapitein der infanterie, in den ouderdom van
77 jaren, na een langzaam verval van krachten.

J. F. BONNIVER, Ing^r. Verif^r. van het Kadaster.

M. BONNIVER, geb. BOS.

NIJMEGEN, den 13^{den} Julij 1863.

** Heden overleed, op hare Buitenplaats NOORDER-
VLIET, bij Voorburg, Jonkvrouwe JACOBA MARIA VAN
DER HOOP, zeer betreurd door alle hare betrekkingen en
vele vrienden.

13 Julij 1863.

** Heden overleed, tot mijne en mijner dierbare kinde-
ren droefheid, mijn veel geliefde echtgenoot PIETER
VAN OS, in den ouderdom van ruim 55 jaren, na een
smartelijk lijden van ruim 13 maanden.

ENKHUIZEN,

13 Julij 1863.

Dienende deze ook tot bijzondere kennisgeving.

G. C. VAN DER HEYDEN,

wed. P. van Os.

** Ons innig geliefd dochttertje, SARA HENRIETTE,
ontsliep heden, in den aanvallen leeftijd van bijna 3½
jaar.

L. DE FOUW.

GOES,

14 Julij 1863.

J. P. DE FOUW,

MEERBURG SNARENBERG.

** Het ZOONTJE, ons voor twee maanden geschon-
ken, werd ons heden door den dood ontnomen.

J. C. VAN MEEGEN.

O. A. VAN MEEGEN — VLUG.

NIJMEGEN, 14 Julij 1863.

** Heden overleed, tot onze diepe droefheid, ons eenig
zoontje ARNOUT.

HAARLEM,

14 Julij 1863.

Eenige kennisgeving.

Mr. T. A. VAN BOMMEL.

M. R. L. D. VAN BOMMEL,

DOFFEGNIES.

** Voor de veelvuldige bewijzen van deelneming, mij
en mijne betrekkingen betoond, bij het overlijden van mijne
echtgenoot, betuig ik bij deze mijn hartelijken dank.

IJSSELMONDE,

14 Julij 1863.

S. VAN LEEUWEN.

** De Directeuren van den straatweg Naarden-Huizen,
noodigen de houders van de verschenen COUPONS van
f 25 uit, om dezen, tegen betaling van genoemd bedrag,
bij de Associatie-Cassa te Amsterdam, of ter secretarie
te Baarn, intewisselen.

Baarn, 4 Julij 1863.

Namens de Directeuren voornoemd,

de Directeur-Administrateur,

L A A N.

Gymnasiun te Enkhuizen.

Aanvang der LESSEN van den nieuwen cursus den
11^{den} Augustus. Zij die aan het examen tot toelating wen-
schen deelenemen, worden verzocht zich vóór dien tijd
aantemelden bij de plaatselijke schoolcommissie.

A. ROMEYN, Gymn. Rect.

Instituut te Rhenen, prov. Utrecht.

De ondergeteekende neemt de vrijheid zijn INSTI-
TUUT voor jonge Heeren, waarvan de nieuwe cursus be-
gint den 3^{den} Augustus e. k., onder de aandacht te bren-
gen van ouders en voogden.

Hij leidt jonge lieden op voor de Milit. Akad. te Breda,
de Akad. te Delft, het Marine Instituut te Willemsoord,
den Handel enz.

Aanbevelingen zijn: De gezonde en heerlijke streek,
de uitmuntende inrigting van het gebouw, de geslaagde
opvoeding van vroegere en de bereidvaardigheid tot het
geven van informatien der ouders van tegenwoordige
leerlingen.

Prospectussen worden, op franco aanvraag, volgaarne
toegezonden.

De Instituteur,

G. J. I. DE JONGH.

Voor achterlijke kinderen of jongelieden,

bestaat gelegenheid tot PLAATSING op eene Prot.
Kostschool, in een stil gezond Geldersch dorp. De on-
derwijzer bepaalt zich tot hoogstens 10 à 12 leerlingen,
waardoor het hem mogelijk is, zich vooral bezig te houden
met zulke kinderen, die, wegens zwakke vermogens, min-
deren aanleg of om andere redenen, de lessen op eene
gewone school niet hebben kunnen volgen. Het onderwijs
omvat die talen en wetenschappen, welke tot eene goede
opvoeding worden vereischt, terwijl de voorwaarden uiterst
billijk zijn. Adres, lett. 40 B, aan den Boekh. D. B.
CENTEN te Amsterdam. Brieven franco.

** Het is den ondergeteekende niet enkel aangenaam,
maar eene behoefte, het instituut van den Heer Tilleman
te Breda, aan ouders en voogden aan te bevelen en dat zoo
wel om het degelijk, grondig en veelomvattend onderwijs
door zijnen zoon, daár gedurende twee jaren ontvangen, en
ten gevolge waarvan deze plaatsing als kadet aan de Kon-
inklijke Militaire Akademie heeft verworven, als om de,
in alle opzigten zorgvol moederlijke, ja liefderijke verple-
ging door hem in gezegd pensionnaat genoten.

Middelburg, 11 Julij 1863.

C. QUADDEKKER.

NOTARIAAT.

Een CANDIDAAT-NOTARIS, geëxamineerd in
de maand Mei 1863, en gedurende ruim zeven jaren op
een druk Notariëel-kantoor werkzaam, zag zich gaarne
als zoodanig verplaatst. Men gelieve zich, met opgave
der conditien en franco brieven, onder letter A., te adres-
seren aan den Heer H. C. A. CAMPAGNE, Boekhande-
laar, te Tiel.

APOTHEEK.

Met November e. k. verlangd men in eene Apotheek,
een bekwaam BEDIENDE, P. G. Men adresseer zich,
franco, onder n°. 277, bij de Boekhandelaars A. VAN
HOOGSTRATEN EN ZONN te 's Gravenhage.

** W. MAAS EN ZONN, Apothekers te Schiedam,
verlangen tegen Augustus of eerder, een bekwaam BE-
DIENDE, P. G., tegen genot van een ruim salaris.
Brieven franco.

** Bij P. C. HOOG, Boek- en Plaathandelaar te Rot-
terdam, kan een LEERLING geplaatst worden, P. G.,
niet beneden de 15 jaren oud en eene goede hand schrij-
vende. Brieven franco.

Heeren Landbouwers!

Een beschaafd JONG MENSCH, van de P. G., den
cursus der Technische school hebbende bijgewoond en als
Landmeter beëdigd, bekend met de wetenschappelijke
beginselen van den landbouw en eenige jaren practisch
daarin werkzaam, zag zich gaarne geplaatst bij eene meer
uitgestrekte bouwery of ontginning, waar hij overeenkom-
stig zijne bekwaamheden den bestuurder konde behulpzaam
zijn. Salaris wordt niet verlangd en gunstige informatien
kunnen verkregen worden. Adres, franco, onder het woord
Landbouw, bij den Boekhandelaar J. MADDO te Utrecht.

** Een fatsoenlijk ongehuwd persoon, van de P. G.
en van goede getuigschriften voorzien, vele jaren in het
vak van tabak en kruidenierswaren werkzaam, zag zich
gaarne wederom in eene dergelijke zaak als BEDIENDE
geplaatst. Adres, franco, onder de letters W. G., bij
den Boekh. J. H. BRINKMAN, Singel, hoek van de
Bergstraat, te Amsterdam.

** Om tegen Augustus a. s. in dienst te treden, biedt
zich een GEHUWD PERSOON aan, die, behalve
ervaren in broei- en kweekerij, bekwaam is om met run-
deren en paarden te kunnen omgaan en voorzien van goede
getuigschriften omtrent gedrag en bekwaamheid.

Reflecterenden gelieven zich te adresseren onder de
letters D. K., bij de Boekhandelaars HERMS. COSTER EN
ZONN te Alkmaar.

** Eene fatsoenlijke Dame, 30 jaren oud, zoekt eene
BETREKKING zonder salaris, tot assistentie in een
klein huisgezin bij eene deftige familie of tot gezelschap
eener Dame, liefst niet in de provincie Gelderland.

Brieven franco, onder lett. A., bij den Boekhandelaar
A. HOOGENBOOM, Reestraat te Amsterdam.

** Men vraagt eene jonge DAME, uit den fatsoen-
lijken stand, van beschaafde opvoeding en Protestantsche
Godsdienst, om de verzorging en het onderwijs van twee
jonge meisjes op zich te nemen.

Opgave van leeftijd, bekwaamheden en verlangd wor-
dend salaris, franco, onder de letters J. D., aan het adres
van de Boekhandelaars BROESE & COMP. te Breda.

** Eene Jufvrouw, P. G., in het bezit eener acte als
hoofd-onderwijzeres onder de nieuwe wet en voor drie vreem-
de talen, wenschte zich tegen Augustus of later geplaatst
te zien als SECONDANTE of GOVERNANTE.

Zij kan de beste attesten van vroegere betrekkingen, door
haar vervuld, overleggen.

Tot nadere inlichtingen adresseer men zich, met franco
brieven, onder letter L., aan den Boekhandelaar H. A.
TJEENK WILLINK te Arnhem.

** Aan de openbare school voor meisjes te Delfshaven
verlangt men ten spoedigste eene SECONDANTE,
alleen met akte van hulp-onderwijzeres, tegen eene jaar-
wedde van 300 gulden. Brieven franco, aan de hoofd-
onderwijzeres dier school.

LET WEL: Aan het Commissie kantoor Blaauwburgwal 186 Amsterdam. Gevraagd tegen primo Aug^s. en Novemb. a. s. werk-, keuken- en kindermeiden, societeits-, koffijhuis- en huisbedienden. — Een bekwaam R. C. winkelbediende, in een *kruideniers- en kom en eischuinkel* alhier tegen hoog loon kost en inwoning. Een leerling op een druk kantoor alhier, tegen zeer billijke vergoeding voor kost en inwoning; *Plaatsing verzocht* voor eene Jufvrouw van de P. G. ruim 40 j. uit den deftigen burger stand als huish. of ter adiantentie, meer op eene goede bejegening dan op groot salaris lettende. Te koop gevraagd tegen Nov. a. s. of eerder voor jonge lieden, eene soliede zaak van niet te grooten omvang, onverschillig in welke plaats, hetzij *logement-koffijhuis, tapperij* of anderzints. Alwaar nog dienstboden. Affaires te koop, en gelden voor hypotheek te bevragen zijn, adres in *persoon* of met *franco* brieven.

** Eene **JUFVROUW**, uit den beschaafden stand, R. C., 20 jaren oud, zag zich gaarne geplaatst tot assistentie in een huishouden of ter verzorging van jonge kinderen, in welke betrekking zij thans werkzaam is, en daarvan de beste getuigenissen kan produceren. Reflecterenden, gelieven zich, met *franco* brieven, te adresseren, onder de letters J. W. T., bij den Boekhandelaar J. W. v. LEEUWEN, Breedestraat, te Leyden.

HUISHOUDSTER.

Eene **JUFVROUW**, van fatsoenlijke familie, P. G., wenschte zich tegen Augustus geplaatst te zien, ter besturing eener huishouding, hetzij bij een enig Heer of weduwnaar met kinderen. Zij is bekwaam in de behandeling der wasch, als stijven, strijken, naaijen, mazen enz., en kan uit de vroegere en tegenwoordige betrekking, de meest voldoende inlichtingen geven. Adres, met *franco* brieven, onder letters H. E., bij den Boekhandelaar P. C. MAAS te Gouda.

** Tegen November wordt gevraagd, eene **KAMENIER-LINNENMEID**, P. G., goed kunnende naaijen, mazen, stoppen en strijken, en ook eene **WERKMEID**, P. G. Adres, onder letter A., aan den Boekhandelaar F. J. MACDONALD, St. Jansstraat, te Haarlem. Brieven *franco*.

** In de eerste dagen der maand Augustus wordt, in een gezin met vier kinderen te Rotterdam, tegen goed loon gevraagd,

eene Kindermeid.

Men adresseer zich, met opgaven van hetgeen tot aanbeveling kan strekken en bij wien informatien kunnen genomen worden, onder letters S. K., met *gefrankeerde* brieven, of wel in *persoon*, bij den Boek- en Kunsthandelaar OLDENZEEL te Rotterdam.

** Men verlangt tegen 1 September aanstaande of eerder, eene **DIENSTBODE**, bekwaam in het linnen naaijen, mazen, stoppen en strijken, verder geschikt tot de bediening en niet beneden de 24 jaren. Adres, letter O., bij de wed. H. J. VAN BOOGERIJEN, Kantoor-Boekwinkel, Groote Draaisteg, te Rotterdam. Brieven *franco*.

** In het Meisjeshuis te Delft, wordt tegen 1°. Augustus aanstaande, gevraagd

eene Keukenmeid,

niet beneden de 30 jaren, van de Hervormde Godsdienst. Adres, *franco* of in *persoon*, bij de Presidente-Regentes van het gesticht.

INSTITUTION PROTESTANTE de jeunes gens à Bruxelles.

L'enseignement comprend: les langues modernes, la comptabilité commerciale et les branches requises pour une bonne éducation.

Le prospectus avec les références auprès des personnes les plus honorables, tant en Hollande qu'en Allemagne et en Belgique sera adressé aux parents qui en feront la demande à Monsr. H. MEYER, Koningsplein à Amsterdam, ou au Directeur G. ACKER, 23 rue des Sols à Bruxelles.

** On demande dans un Pensionnat d'Amsterdam une **Secondante interne** qui soit à même d'enseigner, outre les branches d'instruction ordinaires, le Français et les commencemens de l'Allemand. Dans le même pensionnat l'occasion se présente de placer deux ou trois **Pensionnaires**.

S'adresser, par lettres affranchies, sous l'initiale C., chez A. HOOGENBOOM, Libraire, Reestraat à Amsterdam.

Openbare Besteding.

Dijkgraaf en Heemraden van WORMER, JISP en NEK, zullen, op Zaterdag den 18^{den} Julij 1863, namiddags 3 ure, in de herberg *het Moriaanshoofd*, te Wormer, besteden, het leveren van:

300 Nederl. kub. ellen **AMSTERDAMSCH KLEI**;
200 Dito kub. ellen **KANAAL ZAND**, en
40 Dito lasten **BALLASTSTEEN**,

in 3 perceelen, enkel bij inschrijving.
Het bestek is te lezen te Purmerend in het logement *het Paradijs*; te Wormerveer in de *Jonge Prins*; te Wormer in *het Moriaanshoofd*, en ten kantore van den Notaris H. STANT aldaar.

TE HUUR,

tegen primo November aanstaande, een **HEERENHUIS**, voorzien van vijf kamers, keuken, ruime bergplaats en grooten zolder, met engelschen aanleg en tuin, voorzien van fijne vruchtboomen, zeer geschikt voor *zomer- en winterverblijf*, bijzonder aangenaam gelegen in een der dorpen in den Tielerwaard aan de Waal. Adres, *franco* brieven, onder letter D., aan het Postkantoor te Zalt-Bommel.

Te Huur gevraagd,

tegen 1° September e. k., in de omstreken van Haarlem, een **ZOMER- en WINTERVERBLIJF**, liefst met tuin, bevattende niet minder dan zes kamers. Adres, *franco*, met opgave van huurprijs, onder lett. A. A., bij de Boekhandelaar C. L. BRINKMAN, Hartenstraat, te Amsterdam.

TE HUUR,

op een stil Protestantsch dorp in Gelderland een ruim **BURGER HEERENHUIS**, met ruim achterhuis en stalling voor vee en een tuin er bij, om dadelijk te kunnen aanvaarden. Te bevragen aan het Hulp-Postkantoor te Beekbergen. Brieven *franco*, onder letter K.

Te Koop of te Huur:

Een welgelegen **HUIS**, met **SCHUUR** en **WONING**, in de Frieschestr. Het heerenhuis bevat zes kamers, kelder, twee keukens en tuin daarachter, benevens regen- en welwaterpomp. Adres bij J. H. A. KRAMER te Koevorden.

** Door zeer bijzondere omstandigheden, wil iemand zijne **ZAAK**, bestaande in een *handel in beestenvoeder*, overdoen.

Dezelve levert een goed burger bestaan op, gereedschappen en stand kunnen voor een billijken prijs worden overgenomen, pakhuis en magazijn benevens woonhuis gehuurd, en de verkooper wil zich, tegen eene billijke vergoeding, drie maanden met koop, verkoop en teregtwijzing der zaak belasten. Aanvaarding direct. Adres, *franco*, onder lett. A., bij den Boek- en Plaathandelaar C. M. VAN GOGH, Leidschestr., te Amsterdam.

** Te HAARLEM te koop, in het midden der stad, op een goeden stand, een ruim **HUIS**, met grooten **TUIN**, waar achter een groote zaal, uitzien op den tuin, zeer geschikt voor alle affaires, alsook voor toehuis; er kan hypotheek op blijven staan. Adres, met *franco* brieven, onder lett. M., aan den Boek-, Papier- en Muziekh. F. J. MACDONALD te Haarlem.

** Door vertrek naar elders voor 30 gulden te **KOOP**, een mooie groote New-Foundlandsche **HOND**. Te bevragen, met *franco* brieven, onder letter A., bij den Heer A. VAN DER VEEN OOMKENS, Boekhandelaar te Wageningen.

Teerveiling.

R. L. SCHOLTEN en **J. R. SCHOLTEN** Makelaars, zullen, op Maandag den 20sten Julij 1863, des namiddags te 1½ uur, precies, ten overstaan van den Heer **B. D. BEETS**, in het lokaal de *Vereeniging*, in de Warmoesstraat, over de Papenbrugsteg, te Amsterdam, aan de meestbiedende presenteren te verkoopen:

1490/1 } Tonnen diverse soorten Zweedsche en
en 291/2 } Finsche **TEER**.
En dat bij kavelingen van 13/1 en 26/2 volle tonnen. Liggende zoo als nader door notitien zal worden aangewezen.

Houtverkoop.

Op nader te bepalen datum, zal, in het bosch genaamd *'s Heeren-Vijvers*, bij Oirschot, publieke verkoop ge houden worden, van eene aanzienlijke partij **EIKEN**-, **BEUKEN**- en **MASTEN BOOMEN**, waaronder van het zwaarste soort; zijnde inmiddels *uit de hand te koop*. Informatien te bekomen bij G. PAANS, Opziener van het landgoed *Heerenbeek*, mede onder Oirschot.

VERKOOP. BOUWMANSWONING.

Ten overstaan van den Notaris **J. A. VAN DER LEE**, gevestigd te Aarlanderveen, zal, ten huize van den kastelein **L. S. Vollebregt** te Zevenhoven, op Vrijdag den 7^{den} Augustus 1863 worden geveild en op Vrijdag den 14^{den} Augustus 1863, telkens des voorm. te 11 ure afgeslagen en vercocht: De kapitale, hechte en goed betimmerde **BOUWMANSWONING**, genaamd **DE VERBETERING**, met koe- en paardenstalling, dorschvloer, zomerhuis, twee hooi- en korenbergen, schuur, verdere getimmerten, erf, tuin en boomgaard, met de daarbij behorende 51 bunders, 73 roeden, 60 ellen, zeer beste en welige wei-, hooi- en bouwlanden, staande en bij elkander gelegen in den drooggemaakten polder van Nieuwkoop, onder de gemeente Zevenhoven. Verhuurd tot 15 Sept. en 25 Dec. 1865, en de bouwmanswoning c. a. tot 1° Mei 1866, voor f 1860 's jaars. Te veilen in vier perceelen en bij den afslag te combineren.

Nadere inlichtingen kunnen worden verkregen ten kantore van voorn. Notaris van der Lee, alwaar de veilconditien en bewijzen van eigendom, gedurende acht dagen vóór de veiling, zullen ter lezing en inzage leggen.

EN VENTE

CHEZ
L. VAN BAKKENES & Co.,
Libraires français à Amsterdam.

ERNEST RENAN,

VIE DE JÉSUS.

Nouvelle Édition, 1 vol. in 8°.

RÉVILLE, MANUEL D'INSTRUCTION RELIGIEUSE, 1 vol. in 8°

NIEUWE

THEOLOGISCHE BIBLIOTHEEK,

bijgebracht en onder toezigt van
Dr. A. PIERSON.

De vijfde aflevering ligt gereed, bevattende de vellen 13—18 van Dr. HASE, Handboek der Protestantsche Polemie, enz. en wordt spoedig aan de intekenaren verzonden.

De volgende aflevering zal bevatten eene overzetting van het pas uitgegeven boek van

ERNEST RENAN,

het leven van Jezus,

welk werk reeds door den geleerden Hoofdredacteur in

behandeling is genomen, en waarvan binnen kort de eerste aflevering zal uitgegeven worden.

** **H. A. M. ROELANTS** te Schiedam, geeft uit:

DE GEMEENTEWET,

UIT REGTERLIJKE UITSPRAKEN EN ADMINISTRATIEVE BESLISSINGEN

TOEGELICHT DOOR

Mr. L. G. GREEVE,

Regter in de Arrondissements-Regtbank te Rotterdam.
Gr. 8°. Een Deel f 3,90. In Linnen Band f 4,40.

Van denzelfden Auteur verscheen:

DE BURGEMEESTER,

HULP - OFFICIER VAN JUSTITIE.

EENE HANDLEIDING

bij de toepassing der daartoe betrekkelijke artikelen van het Wetboek van Straffordering.

Tweede Druk. Prijs: f 1.30.

VAN DRUTEN & BLEEKERS

GOEDKOOPE BIBLIOTHEEK VOOR ALLE STANDEN

VAN DRUTEN & BLEEKER te Sneek, geven uit:

W. PUTZ,

LEIDDRAAD

BIJ HET ONDERWIJS IN DE

VERGELIJKENDE AARDRIJKSKUNDE,

onder medewerking van Dr. J. J. KREENEN, uit het Hoogduitsch vertaald en bewerkt door J. JURRIUS, Docent aan het Gymnasium te Nijmegen.

Ten einde van dit hoogst voortreffelijk boek de invoering op scholen gemakkelijk te maken, is de prijs uiterst laag gesteld, voor 240 pag's buitengewoon compressen druk op slechts f 1,10.

F. G. I. GRESSLER,

DE AARDE,

HAAR KERN, SCHORS EN KLEED, IN VERBAND MET DE BELANGRIJKSTE VERSCHIJNSELEN DER NATUUR; beschreven en aanschouwelijk voorgesteld door vele Kaarten en Afbeeldingen.

Naar den zesden druk uit het Hoogd. door A. WINKLER PRINS. 2 dln.: een deel van 180 pag's met Houtgravuren, en een deel Atlas met 24 gekleurde kaarten en afbeeldingen, voor den ongeloofelijk lagen prijs van f 2,90 de beide deelen.

** In den Boekhandel van **J. B. WOLTERS** te Groningen, is verschenen:

BIJLAGEN

TOT PROF. LEBERT'S

HANDBOEK DER PRAKTISCHE GENEESKUNDE,

INZONDERHEID MET HET OOG OP DE

ZIEKTEN DER SCHILDKLIER

door Dr. A. Drielsma.

In gr. 8°. 102 bl. .... f 1,-

Prof. H. Lebert.

HANDBOEK DER PRAKTISCHE GENEESKUNDE.

NAAR DEN TWEEDEN HOOGDUITSCHEN DRUK DOOR

Dr. A. Drielsma.

Met eene voorrede van Prof. J. van Deen.

4 dln. In gr. 8°. XII en 2640 bl. zeer compressen druk. .... f 19,75

** Bij den Boekhandelaar **J. M. E. MEIJER** te Amsterdam, is op heden van de pers gekomen en heeft alom verzonden:

I. AARDRIJKSKUNDE

VOOR DE

SCHOLEN VAN UITGEBREID LAGER ONDERWIJS,

door **A. VAN DER HOEVEN.**

Met 34 in den tekst gedrukte houtanè-figuren. Tweede of laatste deel, in 4°. Prijs f 1,-
Dit deel bevat: Azië, Africa, America en Australië. Het eerste deel dat onlangs verscheen, bevat alleen Europa.

II. KLEINE FRANSCHES LESJES

EN VERTALINGEN,

VOOR JONGE KWEKELINGEN,

door **W. VAN DEN HULL.**

Tiende verbeterde druk. Prijs f —,45
NB. Deze druk is na het overlijden van den schrijver, door een allezins bekwaame hand herzien en verbeterd.

Tevens berigt genoemde uitgever, dat weder herdruken zijn verschenen van het 3^e en 4^e stukje van de zoo algemeen gebruikt wordende werkjes, van:

A. VAN DER HOEVEN, de beginselen der fransche taal gemakkelijk gemaakt

— Eerste stukje, 8° druk. f —,30

— Idem. Tweede " 7° " —,40

— Idem. Derde " 6° " —,50

— Idem. Vierde " 4° " —,70

— Idem. Vijfde " 2° " —,80

— Manuel de Lecture etc. 3e edit. f —,45

— Abrégé de la Grammaire franç. f —,40

— Grammaire franç. etc. 2e edit. f 1,50

Te Haarlem, bij **JOH. ENSCHEDÉ EN ZONEN.**

NEDERLANDSCHE MAATSCHAPPIJ

TER BEVORDERING VAN

NIJVERHEID.

1863.

DE NEDERLANDSCHE MAATSCHAPPIJ TER BEVORDERING VAN NIJVERHEID heeft, in hare Zes en Tachtigste Algemeene Vergadering, gehouden te ROTTERDAM, op den 14den en 16den Julij 1863, onder Voorzitting van den President-Directeur Dr. A. H. VAN DER BOON MESCH,

besloten,

geene bekrooning toe te kennen aan de in 1862 ingekomen stukken, als:

- 4. Twee Verhandelingen over de verzameling van Fecale Stoffen, in antwoord op prijsvraag n°. 535, onder de spreuken: a. "Nul is ons doel." b. "Valeat quantum possit, nam omne tulit punctum, qui miscuit utile studio." omdat de beide schrijvers slechts eenige onderdeelen der vraag hebben beantwoord en zich meerendeels hebben bepaald tot de beschrijving van het vervoer en de bewerking der meststoffen, terwijl de hoofdzak, mestverzameling en bevordering der gezondheid, zeer onvolledig behandeld is.

- B. Leerboek voor den Landman, in antwoord op prijsvraag n°. 352, onder de spreuk: "Dit is van oude gezegd, 't en schort niet aan het land, Maar 't hapert aan den man, vermits zijn onverstand. Cats." omdat het geschrift uitsluitend voor lokale toestanden van toepassing kan zijn; zonder dat gelet is op hetgeen elders hier te lande bestaat en wordt toegepast en meer een beklag over verwaarloozing en onverschilligheid van, dan leering voor den landman bevat.

- C. Model van een horizontaal draaijenden windmolen, in antwoord op prijsvraag n°. 41, onder de spreuk: "Inventie is veelal slechts toepassing." Hoezeer aan den inzender geene verdiensten kunnen ontzegd worden in de vinding en samenstelling van het model, kan hem echter geene belooning van wege de Maatschappij worden toegekend, omdat de uitvinding niet nieuw is, en de proeven, die herhaaldelijk met horizontaal draaijende molens genomen zijn, niet ten gunste dezer inrigting getuigen.

- D. Machinaal vervaardigde Metselsteenen, in antwoord op prijsvraag n°. 41. Geene belooning kon toegekend worden, omdat niet voldaan is aan de voorwaarden der prijsvraag, waarbij wel werktuigen of modellen, doch geene voortbrengselen worden gevraagd. De inzender wordt uitgenoodigd, zijne inzending te herhalen, doch niet als antwoord op prijsvraag n°. 41, maar als ingezonden stuk, volgens art. 127 der wet.

Door de Maatschappij zijn de volgende Nieuwe Prijsvragen uitgeschreven:

- 1. In hoeverre kan de katoencultuur in de Oost- en West-Indische bezittingen geacht worden te zijn in het belang van Nederland en de Koloniën? — Wat kan er tot bevordering van die teelt gedaan worden? Antwoorden in te zenden vóór 30 September 1864. — Prijs de gouden medaille en f 100.
- 2. De statistiek van den Nederlandschen Landbouw is op verre na niet zoodanig bewerkt als wenschelijk en mogelijk zoude zijn; maar met de statistiek van onze Fabrieks- en Handwerks-Nijverheid is het nog veel erger gesteld, terwijl men in het minste niet bekend is met hetgeen er door fabrieken en handwerklieden wordt voortgebracht. Ten einde zoo mogelijk eene deugdelijke statistiek van de nijverheid eener enkele streek te verkrijgen, die tot voorbeeld voor de bewerking van de Algemeene Statistiek zoude kunnen verstrekken, looft de Maatschappij hare Gouden Medaille uit voor de meest deugdelijk bewerkte Statistiek van de Fabrieks- en Handwerks-Nijverheid in eene belangrijke plaats of streek van Nederland. Antwoorden in te zenden vóór den laatsten September 1865.
- 3. Daar het van algemeene bekendheid is, dat het aangroeijen van doornen en het vasthechten van de zoogenaamde langhalzen aan de bodems van ijzeren schepen de vaart aanzienlijk belemmeren en dientengevolge het sturen bijna onmogelijk maken, wordt gevraagd, of er tegen dat kwaad een afdoend middel te vinden is? Aan hem, die zoodanig middel weet aan te geven en het afdoende door getuigschriften staft, wordt uitgelooft de Gouden Medaille en eene geldelijke belooning van f 150.— Antwoorden in te zenden vóór of met den laatsten September 1865.
- 4. Gedurende de jaren 1865, 1867 en 1869 looft de Maatschappij hare gouden medaille uit, ter innerlijke waarde van één Honderd en Vijftig Gulden (kunnende de bekroonde ook de verkiezende deze som ontvangen, in plaats van de medaille) aan den gezagvoerder der Nederlandsche koopvaardijvloot, welke in die jaren het beste scheepsjournaal zal hebben ingeleverd, volgens de bepalingen van het Koninklijk Nederlandsch Meteorologisch Instituut en volgens beoordeeling en beslissing van dat Instituut. De inzenders van extract-journalen, welke telkens in het tweejarig tijdvak, de bovenvermelde jaren voorafgaande, aan het Instituut worden ingezonden, zullen naar dezen prijs dingen, onverschillig, welke reis men zal genomen hebben, tenzij de inzenders verklaren, zich aan de mededinging te onttrekken. De extract-journalen moeten voldoen aan de voorschriften, voorkomende in de verklaring aan het Universeel

Extract-journaal door het Instituut gegeven, en de instrumenten, tot het volbrengen der waarnemingen gebezigd, moeten met standaard-instrumenten vergeleken zijn.

Bij de beoordeeling der journalen, die door het Instituut geschiedt, zal in de eerste plaats gelet worden op die kolommen, welke betrekking hebben op de scheepsbesturing, de meerdere zorg aan het gegiste en aan het ware bestek besteed, de pogingen om de miswijzing der kompassen en de rigting en de kracht van den stroom te bepalen.

Daarna op de waarnemingen en opmerkingen, welke het meest noodzakelijk zijn: namelijk de gemiddelde rigting en de kracht van den wind voor ieder derde deel van een etmaal; van den barometer met zijn thermometer, zoo mogelijk op al de uren, daarvoor in het journaal aangewezen; van de temperatuur van de lucht en vooral van het zeewater aan de oppervlakte; van de uren mist, regen, sneeuw of hagel en van alle bijzonderheden, welke in de kolom "aanmerkingen" gevraagd worden, ten einde meer kennis te verkrijgen aangaande de natuurlijke gesteldheid der zee.

Als bijdrage tot de kennis der stroomen zal ook aangemerkt worden, indien men voor tijd tot tijd een gesloten flesch over boord werpt, met een stuk perkament daarin, waarop met potlood geschreven zijn de datum, de plaats en de naam van het schip; en niet minder, wanneer men flesschen, tot dat doel door andere schepen over boord geworpen, gedurende de reis opvischt en de bijzonderheden daarvan aantekent.

Ten slotte zullen in aanmerking komen de kolommen voor het soortelijk gewicht van het zeewater; voor de temperatuur in de diepte en voor den psychrometer, voor den vorm en de rigting der wolken, de helderheid der lucht en de windrigting op het oogenblik der waarneming. Overigens zullen die journalen de voorkeur verdienen, welke de meeste waarnemingen bevatten, waarvan de herleidingsvellen ingevuld en die het netst gehouden zijn.

Nadere inlichtingen zijn te bekomen bij de Commissie ter bevordering van de Wetenschappelijke Zeevaart, belast met de uitreiking der wip- en stroomkaarten, in het gebouw van het Collegie Zeemanshoop te Amsterdam, bij de Commissie ter bevordering van het onderzoek naar verschijnselen op den Oceaan, in het gebouw der Koninklijke Nederlandsche Yacht-Club te Rotterdam, bij de Commissie ter bevordering van onderzoek op den Oceaan te Dordrecht en te Middelburg, bij het Bestuur van het Zeemans-Collegie te Groningen. Beradragt te Groningen en bij den Luitenant ter zee der 1ste Klasse N. M. J. Kooze te Vlissingen, of regtstreeks bij de Zeevaarling Zeevaart van het Koninklijk Nederlandsch Meteorologisch Instituut.

Aan den inzender van het Scheepsjournaal, naar het oordeel der Directie van het Koninklijk Nederlandsch Meteorologisch Instituut, het naast in waarde overeenkomende met het bekroonde, wordt door de Maatschappij hare tweede gouden medaille of eene som van Vijf en Zeventig Gulden (ter keuze van den bekroonde) uitgelooft.

Prijsvragen, waarvan de termijn van beantwoording verstreken was, en die op nieuw, met of zonder eenige verandering, worden voorgesteld.

- 1. Hoewel sedert de uitvinding van het Dumontsche filtrum, de ontcleuring van plantenvloeistoffen, bepaaldelijk der suikeroplossing door middel van beenzwart, eene groote uitbreiding verkregen heeft, zoo is het echter niet te ontkennen, dat de toepassing daarvan in het groot nog niet is gebragt op die hoogte, waarvoor zij vatbaar is. Hiervan getuigen de verschillende handelwijzen der fabrieken, waarvan sommige lijnrecht tegen de theorie der ontcleuring schijnen te strijden, alsmede het verschil van gevoelens, dat bestaat omtrent de wijze van verlevendiging (revivificatie) van het gebruikte beenzwart langs den natten weg door loogen, of langs den droogen weg door overgloeijing. Daar nu de Maatschappij het van belang acht, dat de ontcleuring door middel van beenzwart in het groot zooveel mogelijk tot zekerheid worde gebragt, looft zij hare gouden medaille uit aan den samensteller van een voldoende en volledig handboek over de fabriekmatige ontcleuring door middel van beenzwart, waarin zal moeten behandeld worden: a. De vereischte gesteldheid van de te ontcleuren vloeistof. b. Idem van het daartoe te bezigen beenzwart ter opneming van de meeste kleurstof. c. De verschillende wijzen, waarop de opgenomene kleurstof aan het beenzwart weder ontnomen kan worden; aan welke wijze de voorkeur moet worden gegeven en hoe deze moet worden uitgevoerd, met bepaling van: d. Den inhoud en de verdere gesteldheid der filtrums, de hoogroetheit van de korrels van het beenzwart, met de mate van snelheid der filtratie en den hiertoe verkregen graad van ontcleuring en van den invloed, dien een en ander heeft op de hoedanigheid der te ontcleuren vloeistof. Terwijl aan den schrijver van zoodanig handboek nog eene remuneratie van f 600 zal worden toegekend, indien het zal bewezen zijn, dat zijne opgegevene methode in het groot toegepast wordt en boven de andere bestaande handelwijzen den voorrang verdient. Antwoorden vóór 30 September 1865.
- 2. Men verlangt een werktuig, geschikt om een ventilator naar het systeem van HECKE in beweging te brengen. De vereischten, waaraan dit werktuig moet voldoen, zijn de volgende: 1°. Het moet in staat zijn, in het uur van 3000—6000 kub. el lucht voort te sturen. 2°. De bewegende kracht moet eene zoodanige zijn, dat het werktuig minstens 3 achtereenvolgende uren zonder vernieuwing van kracht kan loopen. 3°. De kosten van aanleg en onderhoud, de ruimte die het beslaat, moeten zoodanig zijn, dat er voor schillen en dergelijke inrigtingen in het algemeen geen beswaar in

behoeft gelegen te zijn om zich van dit werktuig te bedienen.

Om over het al dan niet doelmatige te kunnen oordeelen, moet het werktuig mede ingezonden worden.

Prijs: de gouden medaille en f 500. Antwoorden vóór 30 September 1865.

- 3. Onder de voorwerpen van weelde, die uit het buitenland aan ons toevloeijen, verdienen de beeldjes, pendules, vazen en andere sieraden van kunst-albaat eene bepaalde aandacht; hunne zuivere bewerking en doorschijnende toon bewijzen, dat men, vooral in Frankrijk en Italië, vrij ver in die kunst bedreven is. Dit lokt de vraag uit, of die kunst door de grondstoffen, de luchtgesteldheid of door andere oorzaken uitsluitend aan de bewoners van die landen eigen is, of ook niet hier te lande is te beoefenen. Ten einde dit te beproeven, biedt de Maatschappij hare gouden medaille aan hem, die uit de ruwe grondstoffen zoodanige voorwerpen hier te lande heeft vervaardigd en daarvan een tiental verschillende beeldjes en andere sieraden inzendt, welke met de buitenlandsche in zuivere bewerking, doorschijnendheid, kleur en prijs gelijk staan, vergezeld van de noodige getuigschriften, alsmede van het bewijs, dat zij in den handel zijn gebragt.

Het maken van zoodanige voorwerpen uit van buiten ingevoerde, tot kunst-albaat bereide platen of blokken is hiervan uitgesloten. Antwoorden vóór 30 September 1865.

- 4. Men vraagt eene handleiding om gebouwen te verwarmen en te ventileren.

De gouden medaille wordt hiervoor uitgelooft. Antwoorden vóór 30 September 1865.

- 5. De Maatschappij vraagt, onder uitloving van hare eerste gouden medaille en f 500:

- a. Welke wijze van afvoer of verzameling van fecale stoffen en verderen afval uit onze gemeenten, is met het oog op het nut van deze voor den Landbouw het meest verkiesselijk.
- b. Hoe moeten deze stoffen worden bewerkt, opdat zij behoorlijk kunnen vervoerd, en toch hare mestende kracht niet verminderd, maar zooveel mogelijk versterkt worde?
- c. De Maatschappij verlangt, dat de beantwoording dezer vraag zoodanig geschiede, dat de gezondheids-toestand der gemeenten zooveel mogelijk gebaat worde, en de kosten van bewerking aan de waarde van het product geëvenredigd zijn. Antwoorden in te zenden vóór 30 September 1865.

Prijsvragen, van welke de termijn van beantwoording met het einde van September 1863 zal zijn afgelopen, en waarop nog antwoorden kunnen worden ingezonden.

- 511. De Heer ALEXANDER MERTENS vestigt, in zijne brochure, getiteld: "De la Culture du Houblon dans les bruyères de Belgique et des Pays-Bas, Anvers 1857" de aandacht op de geschiktheid der heidevelden voor de hopteelt, en wijst daarin aan, welke groote voordeelen aan deze teelt verbonden zijn. Om deze reden looft de Maatschappij hare gouden medaille en f 300.— uit aan hem, die gedurende drie jaren, minstens één bunder heidegrond met hop zal beteld hebben en van de bewerking van den grond, de cultuur en de opbrengst der hop het beste verslag inlevert. Antwoorden met getuigschriften en monsters hop van minstens 25 K². in te zenden.
- 524. Tot onderzoek in hoever de voortbrengselen der steenkolen-gasfabrieken, gaskalk, ammoniakalwater en dergelijke, met voordeel voor onzen landbouw zijn aan te wenden, looft de Maatschappij hare tweede gouden medaille uit aan hem, die een voldoende geoordeeld verslag levert van met die meststoffen genomen nauwkeurige en vergelijkende proeven, voor elke soort op ten minste 25 vierk. roeden, en bovendien f 100 aan hem, die verslag van proeven met een tweede of derde dier voortbrengselen inzendt. Men vergelijke *Dinglers Polytechn. Journal*, Band 89, s. 286.
- 529. Aangezien de Maatschappij tot dusverre de genomen proeven niet voldoende acht, zoo wenschte zij, dat er op nieuw proeven worden genomen met het teelen van gele lupinen op schrale gronden hier te lande, en looft zij hare tweede gouden medaille en f 100.— uit, aan hem, die minstens één bunder land met dit gewas beteld, en het beste verslag omtrent het daarvan door hem gemaakte gebruik geleverd heeft. Dit verslag, met de noodige bewijzen gestaafd, in te leveren vóór den laatsten September 1863. Wordt er meer dan een verslag ingezonden, dan zal het in waarde op het bekroonde stuk volgende antwoord, mits op zich zelf ook voldoende zijnde, aanspraak hebben op de zilveren medaille en f 50.
- 530. Welke zijn de redenen, dat de bemesting met beenderen in Nederland nog zoo weinig in gebruik is en tot dusver nog weinig goede uitkomsten heeft opgeleverd? Welke middelen, (bijv. de behandeling van beenderen met zwavelzuur, enz.) zoude men in het werk kunnen stellen, om deze mestspecie hier te lande meer algemeen en met voordeel te doen gebruiken? Men verlangt het betoog door proefnemingen op ten minste één bunder land in Nederland genomen, (hetzij reeds beschrevene, hetzij nieuw in het werk gestelde proeven) opgesteld en bevestigd te zien. Prijs de tweede gouden medaille en f 150.
- 532. Eene beschrijving van de wording der schorren, aanwassen of kwelders in Nederland, met vermelding der beste middelen om de vorming van zoodanige gronden te bevorderen; onder uitloving der gouden medaille en f 100. Men zal de tweede gouden medaille geven voor eene genoeg-

zaam belangrijke beantwoording dezer vraag, over een gedeelte van Nederland.

533. De Maatschappij verlangt, dat de verhandeling om de bouwlanden van *Hoef- of Stinkblad (Tussilago Farfara)* te zuiveren, bekrond in het jaar 1788, welke verhandeling niet in alle opzichten aan het oogmerk voldoet, zal worden herzien en uitgebreid. De nieuwe middelen, welke hierbij zullen opgegeven worden, om het bestaande kwaad te weren, moeten door bewijzen en getuigschriften worden gestaafd en goed uitvoerbaar zijn.

Voor het best gekeurd antwoord looft de Maatschappij hare tweede gouden medaille uit.

537. Daar de uitkomsten, door TALBOT en anderen bekend gemaakt, den weg aanwijzen, om, met behulp van *scheikundige preparaten*, door invloed van het zonlicht, zoowel als van kunstlicht, afteekeningen van velerhande voorwerpen, alsmede overdrukken van prenten en teekeningen te verkrijgen, zoo looft de Maatschappij eene premie uit, bestaande in hare tweede gouden medaille of vijf en zeventig gulden, aan den Nederlandschen kunstenaar, die het middel zal ontdekken en mededeelen, om van deze nieuwe wijze van teekenen door het licht (*Pothographie*), op eene allezins voldoende wijze gebruik te maken tot het regtstreeksch voortbrengen van afteekeningen en indrukken op den lithographischen steen.

540. De Maatschappij verlangt eene teekening, een model of een werktuig met uitvoerige omschrijving, geschikt, om in bevroren kanalen en vaarten eene genoegzaam breede sleuf open te houden, niet alleen om het ijs daarin te verbrijskelen, maar ook om de schotsen daaruit te verwijderen, ten einde alzoo de vefbroken gemeenschap langs onze binnenwateren, zelfs bij vriezend weder, te herstellen en te onderhouden.

De Maatschappij looft voor het beste en voldoende antwoord, door teekeningen opgehelderd, hare gouden medaille uit, en voor een model of werktuig daarenboven eene premie van f 500.—

541. Men houdt het er voor, dat de wetten op den accijns voor vele fabriekmatige inrigtingen, zoo als bierbrouwerijen, zeepziederijen, jeneverstokerijen, enz., niet slechts hare verdere volmaking, maar zelfs hare technische ontwikkeling tot op het tegenwoordig standpunt der wetenschap tegengaan.

Het ware alzoo te wenschen, dat die wetten door nieuwe werden vervangen, die den fabrikant in de volmaking van zijne industrie vrij lieten en toch de belangen van de schatkist verzekerden.

De Maatschappij, het van belang achtende, dat, zoolang de accijns in ons belastingstelsel worden opgenomen, de beginselen, waarop zoodanige wetten moeten berusten, uitgemaakt en algemeen bekeend worden, looft voor elke der door haar voldoende en best gekeurde verhandelingen over een of meer dezer onderwerpen hare gouden medaille uit.

547. De Maatschappij looft hare tweede gouden medaille uit voor eene voldoende opgave der oorzaken van, en middelen tegen de verwoestingen, welke de zoogenaamde houtwormen (*Cossus ligniperda* en *Saperda Carcharias*) in populieren en wilgen aanrichten.

548. Men vraagt eene verbeterde samenstelling van drukrollen ter vervanging der tegenwoordige, die niet altijd zuiver werken, doordien zij, bij verschillende temperatuur, nu eens te zacht, dan weder te hard zijn, waardoor het dikwerf onmogelijk is, zuiver drukwerk af te leveren en de letters veel te lijden hebben. Als belooning voor een voldoende antwoord wordt toegekend eene gouden medaille en f 100.—

549. Ofschoon hier te lande in de laatste jaren op enkele werkplaatsen in de vervaardiging van brandspuiten vorderingen zijn gemaakt, blijft er in de onderlinge verhouding en afmeting der onderscheidene deelen dezer werktuigen nog veel verschil bestaan. Een natuurlijk gevolg hiervan is, dat er veel arbeid verloren gaat.

De Maatschappij looft hare gouden medaille en bovendien eene belooning van duizend gulden uit, aan den inzender van het beste en aan de vereischten voldoende werktuig (geen model.)

550. De gouden medaille wordt uitgelooft aan dengene, die in Nederland fabriekmatig vervaardigd zal hebben ploegen, in prijs en deugdzaamheid geheel gelijkstaande aan de Amerikaanse Arendploegen, uit de fabriek van de heeren JOHN MAYER EN C^o. te New-York.

Prijsvragen, waarop vóór den laatsten September van ieder jaar antwoorden kunnen worden ingezonden.

16. Planten, gewassen en boomen, tot nog toe in dit Rijk tot nuttig gebruik niet aangekweekt, opgeven, en het nut en voordeel met proeven bewijzen; voor elk derzelve eene premie van vijftig gulden.

17. Een onbekend of niet algemeen gebruikelijk werktuig invoeren, waardoor meerder voordeel in den landbouw verkregen wordt; de eerste of tweede gouden of de zilveren medaille.

41. Eenig werktuig, gedetailleerde teekening of volledig model intezenden, dienstig voor fabrieken en hetwelk tot heden binnen dit koninkrijk nog niet in gebruik is geweest; het gebruik met proeven voldoende aantoonen. Naar gelang van het nut der zaak eene aanzienlijke belooning.

352. Aan elk leerboek over eenigen tak van Nijverheid, hetwelk aan de Maatschappij in handschrift gezonden is en hare goedkeuring wegdraagt, zal de tweede gouden medaille worden toegekend; terwijl eene aan de waarde van het boek geëvenredigde belooning daarbij kan gevoegd worden.

Het bekroonde leerboek blijft het eigendom des inzenders, die het alzoo in het licht zal kunnen geven, of eene overeenkomst met de Maatschappij over de uitgave sluiten.

Noch medaille, noch belooning zal evenwel mogen worden uitgereikt, vóór dat het bekroonde leerboek werkelijk in het licht gegeven is.

391. Verscheidene medailles en premien, zoo te zamen als afzonder-

lijk, zullen jaarlijks, naar mate der verdiensten en het gewicht der zaak, ter beoordeeling van de Algemeene Vergadering, uitgedeeld worden aan die *scheeps-officieren, stuurlieden* en alle andere personen in dit koninkrijk, welke de beste waarnemingen van nuttige zaken, nuttige ontdekkingen of de nauwkeurigste proefnemingen, met nieuw uitgedachte middelen, de verbetering der zeevaart en visscherijen betreffende, hebben gedaan, en deze, zooveel mogelijk met getuigenissen of bewijzen gestaafd, zullen hebben medegedeeld. De opgaven met bewijzen of getuigschriften in te zenden.

Prijsvragen, van welke de termijn van beantwoording na September 1863 afloopt, en waarop de Maatschappij op den aangewezen tijd antwoorden te gemoet ziet.

Vóór den laatsten September 1864.

522. De Maatschappij wenscht eene zoo volledig mogelijke opgave van bruikbare houtsoorten, die in onze Oost-Indische bezittingen voorkomen, met opgave zooveel mogelijk der wetenschappelijke namen, die de boomen dragen, waarvan zij herkomstig zijn, alsmede van de Maleische, Javaansche en andere inlandsche benamingen, waaronder zij bekend zijn. Tevens worden opgaven verlangd, betreffende de groeiplaatsen dezer boomen, het van de houtsoorten gemaakte of te maken gebruik, het soortelijk gewicht, enz.

Voor een voldoende antwoord looft de Maatschappij hare gouden medaille uit.

539. Dewijl de kustvisscherij in Nederland steeds van hoog belang is geweest, en de kennis der geschiedenis dier visscherij nuttige gevolgen kan hebben, zoo vraagt de Maatschappij onder uitloving harer gouden medaille:

Eene volledige geschiedenis van de Nederlandsche kustvisscherij, met opgave van al hetgeen daaromtrent opmerking verdient, zoo mogelijk met beschrijving van het vischwant, hetwelk in verschillende tijden in gebruik is geweest, terwijl het wenschelijk is, dat daarbij de geschiedenis der kustvisscherij van Vlaanderen worde opgenomen.

De beantwoording in te zenden met opgave der bronnen.

542. Men vraagt een overzicht van den staat der landhuishouding en landhuishoudkundige kennis in Nederland, in vergelijking met die van andere landen, vooral met die van Engeland, België en Duitschland, met het doel om, zonder uit het oog te verliezen het wezenlijk goede, dat ons vaderland in dit opzicht bezit, echter inzonderheid na te gaan, in welke punten en door het inslaan van welken weg onze landbouw, naar dien van andere volken verbeterd zoude kunnen worden.

Voor het beste en voldoende antwoord looft de Maatschappij hare gouden medaille en f 150 uit.

543. Er bestaan belangrijke beschrijvingen van den Landbouw in eenige gedeelten van Nederland, terwijl echter deze afzonderlijke opstellen niet anders kunnen worden beschouwd, dan als bouwstoffen voor eene algemeene wetenschappelijke beschrijving van den Landbouw in Nederland; zoo vraagt de Maatschappij: "Eene naauwkeurige Landhuishoudkundige beschrijving van eene Provincie van Nederland, of van een genoegzaam belangrijk gedeelte van deze."

Voor elk voldoende, en in geval van mededinging, best gekeurd antwoord, looft de Maatschappij uit hare tweede gouden medaille en f 100.

544. Welke is de beste wijze van Boterbereiding?

Voor het beste, op zich zelf voldoende antwoord, waarbij zooveel mogelijk met vergelijkende proeven acht geslagen is op de verschillende, daarbij in aanmerking komende omstandigheden, ook die, welke de botervorming in sommige gevallen belemmeren, wordt de gouden medaille uitgelooft.

Aan hem, die een gedeelte van dit onderwerp door vergelijkende proeven heeft opgehelderd, zal de tweede gouden of de zilveren medaille worden toegekend.

545. Wordt gevraagd: "Een handboek voor de beteeling van nieuw ingedijkte of drooggemaakte polders." Prijs de gouden medaille en f 200.

Tot toelichting diene, dat verlangd wordt: Eene handleiding tot de beste wijze, waarop de Landbouw, gedurende de eerste jaren, zoowel op uit zee ingedijkte polders, als in droogmakerijen van meeren of plassen zal kunnen uitgeoefend worden. Het handele alzoo over al het werk, dat na het leggen van den dijk en het boven komen van den grond moet plaats hebben, waartoe vooral wordt gebragt:

a De beste wijze van verdeelen van den grond of het verkavelen, het plaatsen van woningen, schuren, enz. in verband met de op den duur beste wijze van landbezit, (vrij eigendom, grondpacht, beklemming, enz.)

b Het leggen van grotere afwateringen en van slooten en greppels tot kleinere afscheidingen.

c De wijze van behandeling en beteeling van den bodem, naar de verschillende soorten van gronden, waarbij de beste wijze, waarop de gewassen elkander zullen opvolgen of het aan te nemen bouwstelsel moet worden opgegeven.

Alles met inachtning van hetgeen de ondervinding, vooral in ons land, hieromtrent heeft geleerd.

Voor eene afzonderlijke beantwoording van een der beide gedeelten, namelijk voor een handboek tot de beteeling van nieuw ingedijkte polders, zoowel als voor een handboek voor de beteeling van drooggemaakte polders, looft de Maatschappij de tweede gouden medaille en f 100 uit.

546. Bij de groote moeijelijkheid, die er in gelegen is, om den gewonen landbouwer smaak voor geschriften over zijn vak in te boezemen, en bij gebrek aan lectuur, welke voor hem geschikt is, vraagt de Maatschappij:

Eene verzameling van ten minste vijf en twintig losse stukjes, ieder ongeveer een half vel druks groot, in groot octavo formaat, bestemd en geschikt om onder den boerenstand verspreid te worden.

Populariteit in den vorm moet aan degelijkheid van inhoud gepaard gaan, met het doel om bij den landman nadenken en lust tot onderzoek optewekken of bestaande vooroordeelen te bestrijden.

De Maatschappij wil den schrijver in de keuze der onderwerpen niet beperken, maar zoude wenschen, nevens den akkerbouw ook de veeteelt, nevens de bouwlanden ook de graslanden behandeld te zien.

Zij looft voor de beste en op zich zelve voldoende verzameling hare zilveren medaille en eene belooning van f 150 uit, doch behoudt zich het regt voor, om uit de aan haar intezenden en niet bekroonde verzamelingen, de voor haar doel geschikt gerekende opstellen te zamen eene billijke belooning over te nemen, en deze, hetzij met andere vereenigd, hetzij afzonderlijk, uittegeven.

551. Op vele plaatsen in ons land worden thans pogingen aangewend tot verbetering van de woningen voor den arbeidenden stand, en van de vereenigingen, die zich tot dat doel hebben gevestigd, mag men veel goeds verwachten. Zeer wenschelijk is het, dat dit voorbeeld weldra meer algemeen worde nagevolgd, maar tevens, dat daarbij naar goede en op wetenschap en ervaring berustende beginselen worde te werk gegaan en dat vooral kennis worde genomen van de voortreffelijkste voorbeelden in het buitenland.

De Maatschappij looft daarom hare gouden medaille uit voor de beste beantwoording van de volgende vraag:

Wat is tot heden in Nederland gedaan voor de verbetering van arbeiders- en handwerkers-woningen, welke inrigting der woningen is het meest bevorderlijk voor de gezondheid en den zedelijke welstand van ons volk, en in hoever verdienen de verschillende beginselen, in het buitenland toegepast, bij ons navolging?

Antwoorden met plannen, vergezeld van de noodige beschrijving en berekening van kosten, in te zenden.

Vóór den laatsten September 1865.

528. De Maatschappij looft de gouden medaille en f 300.— uit aan hem, die in September 1865 de grootste hoeveelheid doppen of cocons van den nieuwen zijdeworm, *Bombyx Cynthia*, inlevert, gevoed met de bladen van *Ailanthus glandulosa*, en daarbij voegt eenige afgehaspelde zijde en eene voldoende beschrijving van de door hem toegepaste behandeling. De hoeveelheid doppen moet ten minste tien ned. ponden bedragen en door den inzender zelve, in Nederland gewonnen zijn.

Aan hem, die tien ned. pond doppen inzendt, maar door eenen anderen inzender, wat de hoeveelheid betreft, overtroffen wordt, zal eene tegemoetkoming van f 100.— worden geschonken.

Vergelijk over de teelt van dezen zijdeworm: BARRAL, *Journal d'Agriculture pratique* 1861, bladz. 1 en het *Tijdschrift voor Nijverheid* 1861, Berigten, bladz. 47, 48.

538. Daar in verscheidene gedeelten van Java, Sumatra, Borneo, en andere eilanden van den grooten Indischen Archipel, sedert onheugelijke jaren, door de eilanders uit eene soort van netel, bekend onder den Maleischen naam van *Ramee of Ramie (Boehmeria tenacissima)*, GAUDICHAUD; BLUME, *Museum Lugduno-Batavum*, II, p. 211—212, tab. 56 B) eene vezelachtige stof gewonnen wordt, welke zich, door duurzaamheid en fraaiheid van voorkomen, bijzonder gunstig aanbeveelt voor alle zoodanige fabrikaten, waarvan hennep en vlas de grondstof uitmaken, en daar het hoogst waarschijnlijk is, dat de uitbreiding der cultuur van deze plant in de Nederlandsche koloniën, en dien ten gevolge de matige prijs, waarvoor de vezelachtige stof, die zij oplevert, ter markt zal kunnen komen, eene nieuwe bron van welvaart, zoowel voor de koloniën als voor de nijverheid in ons vaderland zou openen, zoo looft de Maatschappij hare gouden medaille en f 500 daarenboven tot premie uit aan dengene, die ten minste één bundel lands met gemelden netel beplant, en de daarvan gedurende twee jaren gewonnen vezelstof, wel behandeld, in Nederland verkrijgbaar gesteld zal hebben; behoudens 50 ned. ponden daarvan aan de Maatschappij te zenden, te gelijk met een uitvoerig verslag aangaande de cultuur en bereiding dezer vezelstof, en eene naauwkeurige opgave van den prijs, waarvoor zij in den handel zal kunnen geleverd worden.

De antwoorden moeten door voldoende bewijzen en certificaten van oorsprong gestaafd worden. De bekrooning zal ieder jaar kunnen plaats hebben, zoodra er aan het gevraagde zal voldaan zijn; zullende de toewijzing der premie van f 500.— slechts éénmaal, en wel aan dengene geschieden, die de meeste vezelstof van deze plant, op Java of in eenig ander gedeelte onzer Oost- en West-Indische bezittingen gewonnen en van voldoende hoedanigheid, hier te lande ter markt zal hebben gebragt, terwijl daarentegen de bekrooning met de gouden medaille, tot aan drie personen, die aan de voorschreven vereischten zullen hebben voldaan, kan te beurt vallen, mits de bedoelde aanplanting in onderscheidene streken van Oost- en West-Indië hebbe plaats gehad.

Al de hierboven, bij uittreksel medegedeelde Prijsvragen met de voorwaarden, waarnaar men zich bij de beantwoording hebbe te gedragen, zijn vervat in afzonderlijke stukken, tot en met het jaar 1844, terwijl die over 1845 tot en met 1863 ingesloten, zijn geplaatst achter de verslagen van de Handelingen der Maatschappij en daarenboven in het jaarlijksche Programma.

Verder verklaart de Maatschappij, dat, zoo dikwerf het mogt blijken, dat de INHOUD VAN GEDRUKTE STUKKEN OF GESCHRIFTEN, hetzij geheel, of gedeeltelijk aan haar ALS HET EIGEN WERK DER INZENDERS ware ingezonden, alsdan de naambriefjes zullen worden geopend en de namen bekend gemaakt, zonder dat op het ingezonden stuk eenige acht zal worden geslagen. (Art. 121 aet wet.)

Voorts wordt herinnerd, dat de inzenders van stukken, die onmiddellijk en zonder eenige bepaalde uitnodiging aan de Maatschappij worden toegezonden, bij Directeuren moeten bekend zijn, welke den naam geheim houden, tot na de uitspraak van de Algemeene Vergadering, aangezien het Departement, binnen welks kring de inzender woonachtig is, niet met de beoordeeling mag worden belast.

Alle stukken, TER BEANTWOORDING VAN PRIJSVragen, bij de Maatschappij in te leveren, moeten op den tijd, bij de vraag bepaald, met een kennelijk teeken, en de antwoorden of verhandelingen met een spreuk of motto voorzien, worden ingezonden, terwijl daarbij de getuigschriften, zoowel als de opgave van naam en woonplaats van den inzender, ieder in een afzonderlijk verzegeld biljet, voerende ten opschrift de spreuk of het motto, franco moeten worden toegezonden aan den Algemeenen Secretaris-Penningmeester der Maatschappij, F. W. VAN EEDEN, te Haarlem.

Door de Maatschappij zal, in het jaar 1865, op nader te bepalen dagen, te Leiden gehouden worden eene TENTOONSTELLING van PHYSISCHE INSTRUMENTEN alsmede een wedstrijd van BRANDWAARBORGKASTEN, waarvan de Programma's in tijds zullen worden bekend gemaakt.